

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-huszasos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Ryfttér petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesülé-

vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 331

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Résszvény-

Társaság.

József főherczeg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 181.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Csütörtök, december 19.

Mai számunk főbb közleményei:

Nincs veszély a bankbetétek körül.
A végnélküli obstrukció.
Oroszország fenyeget.
Ki ad többet érte?
Ujra kezdik a háborút?
Két kicsi nő és egy aradi hadbíró.
Családi békét földülő névtelen levelek.
Életunt aradi uri fiú.
A szerb izgatás.
Egy volt miniszterelnök lemondása.
Álarcos rablók Bécsben.
Riadalom a Thököly Imre-utcában.
Nyolcezer sommás pör az aradi járásbírószágon.
Tarkaságok.

Oroszország megnyilatkozott.

Arad, december 18.

Hosszu, mindenféleképp magyarázott hallgatás után, amelynek titokzatosságát kevéssé, vagy épen nem oszlatták el a hivatalossághoz közel, vagy távolabb álló sajtó-organumok cikkei, — megszólalt a háborus veszedelem dorgában Oroszország. Kokovcev, az orosz miniszterelnök beszédét mondott a dumában, amelyről előre tudták, hogy a balkáni kérdésre ki fog terjeszkedni, és amelyet ép ezért feszült érdeklődéssel vártak napok óta a diplomáciában.

Akár azt várták Kokovcev beszédétől, hogy Oroszország nevében mérsékletre, ésszerű magatartásra inti Szerbiát és ezzel egy csapásra módot ad arra, hogy az európai feszültség megszűnjék, — akár azt, hogy a birodalom Szerbia követelése mellett áll: mind a két föltevésben csalódtak. A nagyobb, teljesebb csalódás mindenestre azokat érte, akik az előbbi tartották való-

színűnek. Kokovcev beszédében igen sok, szinte feltűnő szimpátia foglaltatik a törökök ellen harcoló balkáni népek, azok hadi sikerei iránt, úgy, hogy a szimpátiának ez a megnyilatkozása a szerbek makacsságának, elbizakodottságának újabb erőt fog adni.

Komolyabb azonban — és egyenesen az osztrák-magyar monarchia ellen kihegyezett élűnek tetszik — a beszédnek középső része. Oroszország hatalmas szövetségeseit hangoztatva, nem látja okosnak, hogy a hatalmak egymással szembe álljanak: Ha azonban — folytatja — egyes hatalmak másodlagos okokból a saját érdekeiket erősebben hangoztatják, mint amennyire ez szükséges, súlyos erkölcsi felelősség ódiumát veszik magukra. Ez kétségtelenül arra vonatkozik, hogy a monarchia „másodlagos okokból” kívánja megfosztani a szerbeket az adriai kikötőktől. Noha ez esetre még nem helyezi kilátásba Oroszország közbelépését, sőt azt a reményét fejezi ki, a „balkáni államok jogos követeléseinek figyelembevételével” sikerülni fog békés megoldást találni, — kétségtelen, hogy a súlyos erkölcsi felelősség hangoztatásával Szerbia álláspontját akarta erősíteni és védeni.

Szerbia tehát kapott Oroszországtól — szavakat. Mert az orosz miniszterelnök beszéde e rokonszenv hangsúlyozása és a monarchiának szóló kitétel mellett tartalmaz olyan részeket, amelyekből Szerbia azt remélhetné, hogy fegyveres megtámadása esetén Oroszország mellé fog állani. Más szóval: Oroszország nem ütött a kardjára, hanem jelét adta annak, hogy egész addig a határig, a míg Oroszországnak

harcba kellene keveredni, a cár birodalma hajlandó a szerbek fölött a patronatust gyakorolni. Ezt a támogatást szinte teljes mértékben kiutalványozta Kokovcev, — már most az a kérdés, hogy hasznát veszi-e Szerbia. Miután háboru esetére ez az erkölcsi támogatás kevés értéket rejt, csupán arról lehet szó, hogy a londoni tárgyalásokon fog-e az Szerbia javára némi előnyt hozni.

Hát ez se valószínű. A beszéd kétségtelenül csökkentti azt a reményt, hogy a londoni tárgyalások rövid idő alatt hozzák meg a várt eredményt, és a monarchiára, ha csakugyan be akarná várni a londoni reunion végét, ez a változás újabb kellemetlenséget, a fegyveres, készenlét költségeinek, kárainak és más bajainak hosszabb időre való kitolását jelentené. Az a kérdés, hogy vajon a monarchia — különösen, ha Szerbia az orosz biztatásból új ösztönzést kap és az engedékenységek már megkezdett útjáról visszavonul a harci sáncok mögé, — most nem fogja-e siettetni a londoni tárgyalások eredményeinek bevétele nélkül, Szerbia teljes színvallását, elhatározását, hogy azután ehhez mérje a maga további eljárását? . . .

Az orosz miniszterelnök a békeremények és békeóhajok pietisztikus hangoztatásával zárta a beszédét, — de bizonyos, hogy szavai nem sok hasznára lesznek az európai békének. Lehet, és ezt valószínűnek tartjuk, hogy a háboru kitörésének se lesz az okozója; de a nyugtalanságot, a bizonytalanság határait állandóbbá tette. És ezzel Európának, az osztrák-magyar monarchiának kétségtelenül ártóbb, anélkül, hogy Szerbiának adott volna valamit.

Őszi éjjel.*

— Két leányomnak. —

Tudjátok, hogy én mit álmodom,
Holdsugaras éjjel
Mikor anyálgazek szórnak
Csillagesőt az éjjel.

Mikor sárga, őszi levél
Szálldogál a fákról
Beragyogva, esztőtörve,
A hold sugarától?

Mikor puha, fehér párnán
Alszik két kis lányom,
S picik ajkuk mosolygását
Csillagfényénél látom.

Álmaimban én ilyenkor
Tündérkertben járok,
Mesebeli királyfira
Szívdobogva várok.

Órjás piros tulipánok
Állnak velem sorba,
Gyémántcsőrű kis madárka
Csattog a bokorka.

Szítakötők pókhálóból
Eztúnt fátylat szőnek
Szép lesz, késő lesz mire a kis
Hercegnők megnőnek!

S a királyfi? látom is már
Jönni a királyfit
Táltos lova patkójától
Szikrát vet a pázsit.

Drága kőből, azinaranyból
Van a koronája,
Sárga palást napsugárból
Omlik a vállára.

És az arca . . . én Istenem!
Ismerős az arca!
Minden árnyék, minden sugár
Minden vonás rajta!

Ismerem én, láttam én már
Valamikor régen . . .
Valóra vált lányálmodban
Vén fenyők tövében!

Ilyen legyen, csak ép ilyen
Mindenik vonása!
Komoly ajka, mosolygása
Szélid pillantása!

Felrezenek. Puha párnán
Alszik két kis lányom
Szempillájuk rebbenését
Csillagfényénél látom

És, hogy az ő álmodásuk
Napsugaras legyen
Verőfényes ábrándással,
Mint az anyám... régen

S hogy eljőjön érettségük is
A mesék királya
És hogy épen olyan legyen
Mindenik vonása

Mint az ővé akire én
Szívdobogva vártam
Lombhullajtó sárga ősszel
Vén fenyők árnyában.

Ezt kérem én az Istentől
Holdsugaras éjjel
Mikor anyálgazek szórnak
Csillagesőt az éjjel...

Niameszny Mihályné.

* Felolvasta a szerző a vasárnapi lippai ünnepen.

A vég nélküli obstrukció.

— Botrányok az osztrák képviselőházban. —

Tévérti tudósítás.

Bécs, december 18.

Reggel nyolc órakor újra életkezni kezdett a képviselőház és igen sok képviselő érkezett meg, akik meglepődve látták, hogy Fresl, aki tegnap este nyolc órakor kezdett beszélni, reggel még mindig beszélt. A képviselők körében igen pesszimizmus a tölfogás, mert attól féltek, hogy a parlament további tanácskozása még viharosabb lesz. Háromnegyed tíz órakor Fresl még mindig beszélt. Tizenöt cseh képviselő vette körül a szónokot és folytonos közbeszólásaikkal apró szüneteket idéztek elő, hogy Fresl közbe kisse kipihenheti magát. Fresl félig állva s félig az asztalra támaszkodva beszélt, de sokszor egyetlen szavát sem lehetett hallani s vagy halkán sutog, vagy csak a kezével hadonászik, amikor elakad, tojásos konyakot iszik s azután folytatja beszédét. A képviselőknek az volt a benyomásuk, hogy Fresl még örökig bírja a beszédét. Tíz órakor Fresl megszakitás nélkül folyton beszélt. Georgi landwehr miniszter megérkezett a házba s egy darabig szintén hallgatta a szónokot. A déli órákban Fresl még mindig nem hagyta abba beszédét.

Délelőtt fél tizenkét órakor Fresl képviselő beszéde közben incidens történt. Vedra képviselő, aki a nemzeti szövetség néhány tagjával beszélt, hangosan a terembe kiáltotta:

— Nem tűrjük ezt tovább! Mi vagyunk a bolondok! A nép nem érti ezt! Különösen a mi német népünk nem! Egy óra múlva talán szétküldik a házat és a választók kinevetnek bennünket, hogy engedték, hogy Fresl bolonddá tegyen bennünket!

A nemzeti szövetség több tagja és az igazságügyi miniszter csillapítani próbálta Vedra képviselőt, aki egészen magukivül hadonászott. Pernerstorfer elnöklő alelnök Vedrát ismételtelen rendre taszította. Jó időbe került, míg sikerült Vedrát a terem elhagyására bírni.

Fresl azután beszédét cseh nyelven folytatta.

Röviddel tizenkét óra után Fresl befejezte tizenhat órás, majdnem kizáróan cseh nyelven

tartott beszédét. Végül németül beszélt és az egész házban hallható hangon. Pártelvtársai hosszantartó tapsal ünnepelelték.

Straffl az obstrukció ellen tiltakozva, a vita bezárását indítványozta, amit a cseh radikálisok nagy lármával fogadtak.

Straffl javaslatát a Ház elfogadta. Vezérszónokoknak megválasztották Rinössl (pro) és Winter Leó (kontra) képviselőket.

Bécs: A Reichsrath gyűlése éjfélikor is tart. még. Az obstrukciót a radikális csehek folytatják. Most Hübschmann beszél.

Nincs veszély a bankbetétek körül.

(A pénzügyminiszter nyilatkozata.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, december 18.

Teleszky pénzügyminiszter ma a képviselőházban a takarékpénztári betétek visszavonásáról oly módon nyilatkozott, mely remélhetőleg erős hatást fog gyakorolni a közönség minden rétegére. Kimutatta, hogy aki most pénzt esztelen pletyka hatására alatt visszavonja, többet árt az országnak, mint a legvéresebb háború, mert ép ezzel ingatja meg a gazdasági élet egyensúlyát s ép oly hazafiatlanul, mint helytelenül cselekszik. Kimutatta, hogy az esetleges háború semmiképpen sem veszélyezteteti a betéteket, bár háborútól meggyőződése szerint immár tartani nem kell. — Kijelentette továbbá, hogy teljesen valótlan azon híresztelés, mintha a betétek folytán az illető tőketulajdonosoknak nagyobb adóteherrel kellene tartaniuk, mert az intézetek kötelesek erről a pénzügyi hatóságoknak számot adni. A miniszter kijelentette, hogy ez nem igaz, az adótörvény intézkedéseket ilyenre nem kötelezi. Ez egyike azon híreszteléseknek, melyekkel az adótörvények ellen lelkiismeretlenül agitálnak.

A Ház mai ülésén Hantos Elemér interpellációt terjesztett elő a miatt, hogy a nép a háborus ijedelem hatása alatt kiszedi betéteit a takarékpénztárakból, mert attól tart, hogy az új adótörvények folytán a betétek után adót kell majd fizetoi.

Teleszky János pénzügyminiszter nyomban válaszolt az interpellációra. Szerinte azoknak a jelenségeknek, melyeket Hantos ismertetett, a bi-

zalmatlanság az oka, mely gazdasági életünkben minden ok nélkül annyira elhatalmasodott, hogy most a legkárosabb következményekkel fenyeget. Egy ízben már kijelentette, hogy a háború veszedelemétől való félelem nem okozta meg ezt a pánikszert, idegességet és kétségbeesést, a mely sok helyen tapasztalható. Ismétli azt a reményt, hogy a nemzetközi béke föltartható lesz s hogy gazdasági helyzetünket maga a háború se rendíthetné meg annyira, mint ez az alaptalan izgatottság, a melyben most vergődünk. Ezekben a nehéz napokban mindenkinek kötelessége a polgárokat fölvilágosítani, hogy a betétek kiszedésevel csak magának s a közderéknek árt. Arra a kérdésre, hogy az új tőkekamatadó miatt a pénzintézeteket mért zaklatják a hatóságok a betéttulajdonosok nevetségének kimutatása iránt — azt feleli, hogy a hatóságoknak ilyen eljárásra semmi jogcímük nincs s ha ez valahol mégis megtörtént, csak félreértésből és jogtalanul történhetett. Kéri válasza tudomásul vételét.

A Ház a választ egyhangulag tudomásul vette. Ezzel az ülés véget ért.

Kassa: A nehéz külpolitikai helyzet szomorú következményeként országszerint mutatkozó általános közgazdasági pangáson kívül nyomasztóan hat a pénzügyi életre a hitelmegvonás és hitelmegszorítások miatt az a körülmény, hogy a háborús hírekről megriadt közép tömegesen vonja vissza betéteit. Ezek a körülmények teljes mértékben indokoltá teszik, ha minden tényező elköveti azt, amit megtehet a súlyos megpróbáltatás enyhítése érdekében. Legutóbb a kassai püspök, miot megirtuk, körlevélben fordult papjaihoz, lelkükre kötve, hogy nyugtassák meg a népet. Most legutóbb Tahy József, Sárosvármegye alispánja adott ki körrendeletet, melynek érdemi részében a következőket mondja:

— Nem hivatalos beavatkozás, vagy intézkedés lebegnek itt szemem előtt, de a hatóságok s általában az értelmiség tekintélyének, jóakaró fölvilágosításának latbavetése ott, ahol arra alkalom kínálkozik, különösen a falusi gazdák legtekintélyesebbjeivel szemben. Felesleges hangsúlyoznom, hogy pénzintézeteink jól megalapozottságában kétekedői ép oly kevésbé van ok, mint amilyen biztosan áll az a tétel, hogy a közönség megtakarított tőkéinek a pénzintézeteknél biztonságos elhelyezése ma sem lehetséges. Egyszerre két irányban is tesz tehát szolgálatot a felvilágosítás és megnyugtató munkája. E meggyőződésben ajánlom a szönyegen forgó nagy érdekeket szíves figyelmükbe és remélem közreműködésüket abban az irányban, melynek fontos célja elhárítani minden olyan akadályt, mely közgazdasági életünk fontos szerveinek zavartalan működését megnehezíteni alkalmas.

Az éjféli ítélet.

Írta: Móricz Pál.

A hortobágyi pusztán sok olyan emberi csontváz porhad, melynek gazdáját nem siratták el. Legfeljebb a pásztor kutyája ugatott utána holdas éjszakán, amikor inkább ösztönszerűleg érezte a hantok alól az ösmeretlen halottat.

— Volt, nincs! Sok földterhe embernek fogtak rövidre a bucsuztalóját. Azonban sohasem akadt tanuja az ilyen cselekedetnek. Néma volt a pányvahurok. Nem beszélt az ölmosvégű pásztorbet sem. Hortobágyi lakos meg, ha látott is valamit, behunyta a szemét. Hiszen minden pásztor ellene zudult a „besugó”-nak. Aki pedig egyszer a pusztai emberek szokásaival, rendtartásával szembe helyezkedett, annak — a Hortobágyon — sem nappal, sem éjjel nem volt biztos az élete.

Dely Máttyás hortobágyi állatorvosnak is „szélről” volt a háza, tehát Delynek is alkalmazkodni kellett, lakatra tette nyelvéét Dely Máttyás épen úgy, mint a többi pásztornépség. Csakis így túrték meg a pusztán, hol még a betyároknak is szavuk volt, mert 1849 től a betyárok is elszaporodtak, bárha az elvetemült „kapcabetyár”-nak a Hortobágyon sem volt becsülete. A kapcabetyárnál csak a német zaandárt utálták jobban; mert azok mindenről „protokollt” vettek fel. Inkább hazafisága miatt üldözték a magyar embert. Felölök vigan lophatták a lovat, tinót, még az utolsó kapcabetyár is fittyet hányt nekik.

1862 ben is sok tolvajlás történt a Hortobágy mellékén. Az egyik nyári éjszaka Dely Máttyás, a hortobágyi állatorvos, kocsi csapásolta a hatalmas pusztát. Éjszaka idején is szokása volt

a pásztortanyákat, a jószágfekvéseket feljárni s mivel a megiepetésnek sokszor hasznát látta, tolvaj szokás szerint a kerekék külső belső végénél a tengelyre bórdarabot húzott, mert a bór- vagy rossz kalapdarab mecsékeli a kocsi zörgését. Így tehát nem hallatszott messzire a hortobágyi állatorvos jövés menése, a kutyák meg nem vaggották soha, mint kenyeres pajtást ösmerték az orvost.

Éjféltájt járhatott az idő. Dely Máttyásnak nagy tüzfény lobbant a szemébe. A „faluvég-halmi” gulyástanyánál tüzelgettek a pásztorok. Éjféltájt szokatlan volt ez a nagy pásztortűz s Dely Máttyás a Faluvég-halom felé fordította lovát. Óvatosságból mégis a tüzláng fénykörén kívül állította meg a kocsit. A sötét helyről tisztán láthatta a tüzelgetőket, míg azok a káprázatos tüzlángok miatt sem láthattak messzire.

A gulyáskunyhó előtt lobbogott a tűz. A lomha nyári éjszaka zibbasztó csönddel nyomta a pusztát. A pásztortűz veres sugarakat dobált Debreczeni Ferenc számadógulyás arcába. A számadók között Debreczeni Ferenc volt az első ember. Példás becsületességéért és józanságáért tisztelték a Hortobágyon. Egy tuskószéken ült s komoly arccal piszkálgatta a tüzet, mert botja kezégyében volt. Debreczeni oldalán jobbról-balról Salánki és Hüse számadópásztorok foglaltak helyet, távolabb a süket Kis Mihály kondásszámadó.

Mindnyájoknak komoly volt az arca. Még a tekintetük is komoly volt, mikor fel felnéztek arra a hátrakötött kezű, betyáros viseletű ismeretlen emberre, aki a tűznél hajadonfővel állott előttük három bojtárlegény őrizetével. Dely Máttyás nem hallhatta, mit kérdezték tőle. Amde látta, hogy

Debreczeni gulyás többször is kérdezte, faggatta az embert. Az ember is felelgetett nekik, mignem Debreczeni gulyás felállott s Debreczeni után a társaság megindult a „négygemes” nagy gu yakut-hoz. A hátrakötött kezű embert távolabbról kísérte utánok a három bojtár.

Az éjféli komoly menet a gulyakutnál állott meg. Az egyik bojtár a kutostor felhúzásával bátraeresztette a kugémet. Mikor embermagasnyira ereszkedett a gém, hurkot illesztettek az ösmeretlen ember nyakába s a huroknál fogva felkötötték a kugém végéhez, majd a kutostorral magasba rántották a gémet...

Debreczeni gulyás a kutyavára telepedett le, a többiek meg a valyura ültek s negyedóra múltán a kugémről leoldották az akasztott ember holttestét. Az előállított egylovas kétkerekű talyigára fektették a kihűlt testet, azután ásókapát ragadván, elindultak a halottal az Árkus-medre felé...

Dely Máttyás a sötét éjszakán borzongva hajtott tovább mas irányba s csakugy harmadnapra fordult meg újból a Debreczeni gulyáspásztor tanyáján. Az öreg gazda épen a gunyhóban heverészett, ujságot olvasva. Felretette az ujságot:

— Isten hozta, orvos uram, hogy áll az élet a másik oldalon?

— Nem tudok semmi bajt, hisz volt már elég a seriéslegelén! Különösen a Kis Mihály uram kárára.

— Az már megkerült, orvos ur. A többit is majd kinyomozzuk. Nyomon vagyunk...

— Hát a Császár uram ménéséből lopott lóval mi van?

— Már oda vannak érte. Az a szerencse,

Oroszország fenyeget.

— Az orosz miniszterelnök duma-megnyitó beszéde. — Szerbia kívánságai. —

Saját tudósítónktól.

Arad, december 18.

Egész Európa közvéleményét foglalkoztatja az a föltűnő beszéd, amelyet Kokovcev orosz miniszterelnök mondott a képviselőház új ülésszakának ma délutáni első ülésén. A hosszú válság egész ideje alatt nem hallatta szavát az orosz kormány s ezzel fokozta azt a nyugtalanságot, amelyet Szerbiának a Balkánon való túlzott követelése idéztek elő. Ma végre levetette az álarcot a hatalmas szláv állam s tudtul adta a világnak, hogy szívesen látja a békét, azonban Ausztria-Magyarország magára vessen, ha túlzott követeléseivel fölborítja Európa egyensúlyát.

Mielőtt az orosz miniszterelnök ezt a diplomáciai nyilatkozatot megtette volna, arról beszélt, hogy a дума ez új ülésszakban hadseregfelelőztő javaslatokat is kénytelen lesz tárgyalni.

Táviratunk így szól:

Az orosz kormány-nyilatkozat.

Szentpétervár: Az orosz birodalmi дума ma első ülést tartott, amelynek elején szólásra emelkedett Kokovcev miniszterelnök. Elsősorban ismertette a kormány terveit, a дума programját, majd rátért a balkáni kérdésre és a következőket mondta:

— Azok a reflexiók, melyek a nemzeti védelem jelentőségéről szólnak, valamint az eszközök, melyeket azoknak biztosítása végett a kormány rendelkezésére kellett bocsátani, arra indítanak engem, hogy néhány szót vesztégessek egy másik kérdésre, amely épúgy érdekli önöket, mint Oroszországot a legnagyobb mértékben foglalkoztatja. A harci erények és a ritka egyöntetűség, melyet a balkáni államok tanúsítottak, szükségképpen a legmelegebb rokonszenvet kellett, hogy kiváltják minden orosz embernek szívéből.

hogy nem messze van. Node, aki elkezdte, nem lop az többé sem disznót, sem lovat...

Az őszinte beszédre Dely Mátyás az öreg gulyásgazdára villantott.

— Akkor hát jól láttam tegnapelőtt éjszaka, mikor az őrdög a horobágyi hidon keresztül vitte annak a betyárnak a lelkét.

Debreczeni Ferenc felelte a becsületes, komoly arcát. Erősen a szemébe nézett az orvosnak.

— Orvos uram, talán nem is a lelkét, hanem a kutyámat csüngő gaztestét látta annak a betyárnak?

— Hm, hm...

— Mégis, mondja már, hogy férközhetett közlünkbe, mikor esteráza is volt kiállítva?

— Nem tudja, Debreczeni uram, hogy én szárnyon is tudok járni?

— Azt még nem tudtam, uram, de hogy nemcsak az angyalokkal, hanem az őrdöggel is szövetségben van kigyelmed, azt most látom... Ugy volt biz az. Fájdalom, másként nem lehetett. Mert ha törvénybe adjuk s jól tud tagadni, elbocsátják. Megbosszulja magát; sőt ha elítélnék is, akkor meg a többi gazemberrel bizonytalan az életünk. Így pedig egy gazemberrel kevesebb. Mennek már így el ez előtt mások is. Megy még utána több is. Nem örömmel tesszük ezt, de a magunk védelmére. Kigyelmed is köztünk él. Tudjuk, hány forintját vettek kölcsön az ilyen gazemberek soha meg nem adom fejében... Tehát minél kevesebben maradnak, annál jobb...

— Megértettem Debreczeni uramat — az állatorvos a gulyással egyetértőleg kezét fogott s ment tovább.

Az Árkus medrénél csupán hódas éjzaka vakogtak még a kutyák egynemely ideig.

Mint szláv ortodox nagyhatalom, mely mérhetetlen áldozatokat hozott fajtestvéreinek és hitsorsosainak védelmére, Oroszország nem nézi közönyösen azt a körülményt, hogy ezek a népek oly lét-feltételeket kérnek, melyek az elért eredményekkel és kiontott vérről összhangban érdekeiket és békés fejlődésüket illő módon biztosítják, egyúttal azonban a jövőre nézve az európai békéért mindenkori veszedelmes új komplikációk valószínűségét eliminálják. Híven emlékezve történelmünk legerősebb tradícióira és most összhangban Oroszországnak világosan kifejezésre jutott közvéleményére, a császári kormány sohasem lesz képes szem elől tévesztetni Oroszország érdekeinek rendkívüli jelentőségét. A kormány megelégedéssel állapítja meg, hogy nincs oka kezdettől fogva a nyugtalanság és izgalmak közepette elfoglalt nyugodt magatartását megváltoztatni. A kormány nem adott okot arra, hogy minket önző szándékokkal, vagy konfliktusok szításának szándékával gyanúsítsanak. A kormányt mindenkori az vezérelte, hogy történelmi kötelességének és méltóságának őrzője maradjon. Korai volna most arról beszélni, milyen eszközökkel fog a balkáni események által felszínre hozott ez, vagy amaz a kérdés megoldatni. Az alapvető elvek, melyektől a kormánynak vezéreltetnie kell magát, mihelyt a végleges elhatározások órája ütni fog, épúgy mulunkban, mint abban a szükségességben gyökeresnek, hogy összhangba hozzuk azokat a mostani politika viszonyaival. Híven szövetségesünkhöz, valamint más nagyhatalmakkal való ententünkhöz és bizonyosak lévén barátságos és szövetséges hatalmak támogatásáról, a magunk részéről nem látjuk hasznosnak azt, hogy az egyik hatalmi csoport szembeszálljon a másikkal. Mindazok a kormányok, melyek a jelenlegi politikai helyzetből folyó alapvető kérdések közös megvitatásának teréről telepnének és másodlagos okokból közvetlen érdekeiket erősebben hangsúlyoznák, súlyos erkölcsi felelősséggel terhelnék meg magukat későbbi nemzetközi bonyodalmak esetleges lehetőségét illetőleg.

A nagyhatalmaknak igen súlyos okaik vannak, hogy odahassanak, hogy a komplikációknak az európai békét veszélyeztető határig való kifejlődése megakadályoztassék. Az orosz kormány reméli, hogy a szolidaritás törekvések, melyeket a hatalmak érvényesítenek, megegyezésre fognak vezetni oly megoldásokra vonatkozólag, amely érdekeiket összhangba fogja hozni a balkáni államok jogos követeléseivel. Az orosz kormány ezért őszintén üdvözlöi a brit kormány kezdeményezését, mely abban az indítványban kulminál, hogy a háború likvidációjára irányuló ama kérdések, melyek a hatalmak érdekeivel összefüggésben állanak, a maguk összességében ideiglenes megvitatás tárgyává tétessenek. A rokonszenves fogadtatás, melyben ez az indítvány az európai államok fővárosaiban részesül és a nagyköveti reanión, mely az imént Londonban megnyílt, reméljük, megfogja könnyíteni a mostani válság békés megoldását. Áthatva az őszinte óhajtól, hogy minden eszközzel közreműködjön az európai béke fenntartásán, a kormány kifejezést ad annak a reménynek, hogy fáradozásainkat isten segítségével siker fogja kísérni és a jövő események nem fogják csorbítani Oroszország érdekeit, melyeket minden erővel védelmezni hivatottak vagyunk hazánk becsülete és méltósága nevében.

A miniszter nyilatkozatait, melyek majdnem egy órát vettek igénybe, ismételtén és különösen azoknál a részleteknél, amelyek a birodalom védelméről és a balkáni eseményekről szólnak hosszantartó viharos tetszés, brávó kiáltások és eljenzések szakították meg. A császári hercegek a páholyukban ültek és végig hallgatták Kokovcev beszédét. A ház üléseit a miniszter nyilatkozata után elnapolták.

Berlin: Kokocsev beszédét itt igen kedvezően fogadják s belőle Oroszország békés szándékaira következtetnek.

Pétervár: A varsói és kievi katonai parancsnokokat a cár holnap külön kihallgatáson fogadja.

Szerbia készülődik.

Belgrád, december 18. Nagy meglepetést keltett Belgrádban, hogy Novákovics Sztóján megbízást vállalt s mint Szerbia delegátusa Londonba utazott a békétárgyalásokra. Novákovics éles ellentétben állott Péter királlyal és a királygyilkosokkal, annyira, hogy tavaly, február 2-án, a szerb akadémia jubiláris diszülésén, a királynak, aki kezét nyújtotta, hátat fordított az egész közönség jelenlétében. Novákovics annak a komoly polgári mozgalomnak vezetője, amely keresztül-vitte, hogy a királygyilkosokat ugyiszólván nemzeti bűnök alá helyezték. A száztizenhárom tisztet, akik a királygyilkosságban részt vettek, egy külön utcába, a konak mellé internálták s azóta ezt az utcát Ubojicski Kvart, gyilkos negyed névvel bélyegezte meg a szerb nép. A királygyilkosok, akiket György herceg a trónöröklésről való lemondása előtt vérebeknek nevezett s azzal fenyegetett, hogy a Terézia tér faira fölakasztatja őket, most újból szerepelnek. A megmámorosodott szerb nép most elnézi bűnüket s a tisztekben való hiány révén ismét visszakerültek a hadseregbe. A szerb kormánynak nagy baja van most a királygyilkosokkal, akikhez szit titokban maga Pasics is, mert a kormány jól tudja, hogy Szerbiára végzetes volna a monarchiával való háború, de nyíltan és energikusan még sem mernek fellépni a királygyilkosok ellen. Annál nehezebb ellenük fellépni, mert Péter királynak még mindig nem elég erős pozícióját ők erősítik, közös érdekük miatt. A veszedelmet legjobban éri maga Pasics, aki helek óta tárgyal a királygyilkosokkal s most is azért utazott Úszkubbe, hogy őket mérsékletre intse. Szerbiában azt hiszik, hogy Novákovics épen ezért vállalta el misszióját, hogy a királygyilkos tisztek agitációját ellensúlyozhassa. A szerb nép, amelynek komoly elemei nem kívánják a háborút a monarchiával, aggodva és remegve várja, mi lesz az eredménye ennek a mérkőzésnek.

Belgrádból táviratozzák: Kitudódott, hogy az osztrák-magyar külügyminiszter rendkívüli meghatalmazott követet küldött a szerb kormányhoz és a rendkívüli követ tényleg Belgrádban van. A hír mindenfelé megdöbbenést keltett, mert a közvélemény már azt hitte, hogy Szerbia követeléseit teljesíteni fognak s nem lesznek újabb bonyodalmak. Az osztrák magyar rendkívüli követ megjelenése azt bizonyítja, hogy ismét nagy a veszedelem.

Belgrád, december 18. A Duna és a Száva szerb partjain robbanóknak látnak le. Nagy titokban kezdődött a munka, mégis híre ment és mivel a szerb hadügyminisztérium nem akarja izgatni az amugy is nyugtalan közvéleményt, hivatalosan kijelenti, hogy a robbanóknak arra való, mert az utóbbi időben nagyon elfajult a csempészés.

Az albán trón jelöltje.

London, december 18. A nagyköveti konferencia tegnap kizáróan az albán kérdéssel foglalkozott.

Róma, december 18. Ahmed Fuad herceg tegnap udvari ebéden vett részt. Délelőtt a herceg meglátogatta Giolitti miniszterelnököt, akivel hosszabb ideig tanácskozott, délután pedig megjelent a kamarában, ahol számos képviselőt bemutatott neki. Ugy látszik, hogy Ahmed Fuad herceg egészen komolyan jelöltetni akarja magát a trónra.

Együtt a nagykövetek.

London, december 18. Lord Salisbury egykori dolgozószobájában, a mely a külügyminisztérium fényes fogadócsarnokába nyílik, jöttek össze először a reanión a nagyhatalmak itteni képviselői: a hármasszövetség részéről Mensdorf-Pouilly gróf, Lichnowsky herceg, Imperiali márk, a kettősszövetséget pedig Benckendorff gróf és

Campon Pál képviselték. Sir Edward Grey a fogadóteremben mint házigazda várta a nagyköveteket, a kik rendjeleikkel földiszítve jelentek meg.

Odalenn a palota előtt érdekes jelenet történt. Egyszerre érkezett meg a főkapu elé az osztrák-magyar, a német és az olasz nagykövet, mind a hárman melegen üdvözölték egymást s élénk beszélgetésbe merülve indultak föl az első emeletre. Ugyanakkor robogott elő a francia nagykövet hintaja, de mikor Paul Campon észrevette három kollégáját a főbejárat előtt, kocsiját a mellékkapunál állította meg s egyedül ment föl a külügyminisztériumba.

Ki ad többet érte?

— Árverés egy aradi zálogházban. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 18.

A groteszk jelenetek kedvelői számára Aradon kétszer évente kitűnő alkalom kínálkozik: tekintsek meg a zálogházakban a ki nem váltott holmik elárverelésének proceduráját. Tarka összevisszaság van ott mindig, emberek, akiknek kezük lábuk a nagy tolongásban egymásba van gabalyodva, rekedt torokhangon kiáltoznak, triviális élceket mondanak egymás rovására, nevetnek és káromkodnak, kipirult arccal, gesztikulálva veszeksznek, hogy a következő pillanatban kibékülve ellenségükkel „elcitaljanak” egy „idegen Palit.” Az Aradi Hitelbank zálogosztályában ma volt ez az árverés, de mintha nagyon különbözött volna a szokásosoktól.

Alig, nagynehezen kerültek elő a mellény alól azok a szokásos börtörcák, amelyekben más-kor szépen szortírozva sorakoztak egymás mögött a huszoronás bankók. Csak a kisebb értékű tárgyak csábították az árverelőket. Ha már ötven korona volt a kikiáltási ár, akkor a zálogtárgy „visszamaradt.” Délelőtt az ékszerek kerültek sorra, amelyeket néhány szakemberből álló konzorcium vásárolt minden erőlködés nélkül össze. Délután a ruhaneműkre s rokonszámokra (szóval a zsidókra) került a sor a vevők újra csak a szakmabeliek, azzal a különbséggel csupán, hogy most már „hölgyek” is szerepelnek. A „kereslet” egyedül tollubban volt „élénk”, a tollas batyukra még akadtak árverelők.

Annál lanyhább volt az üzlet posztóban és vászonban. A szép vászonvégek semmi áron sem cserélhettek gazdát. A fényképező gépek sem találtak vevőre, sem a varrógépek. A hegedűk közül csak egy vált meg a zálogház poros raktárából, s élénk derűtséget keltett, amikor a becsűs az árverés utolsó tételét kikiáltotta:

— Negyvenkét darab festmény ezernyolcszáz korona...

Az emberek már az ajtóban nevettek a viccen (achtzehnhundert Kronen für Bilder!) s a becsűs bizonyos mélabuval mondotta:

— Ezernyolcszáz először... másodszor... itt marad!

Karácsonyi szünet a képviselőházban. A képviselőház ma megkezdte karácsonyi vakációját, a mely körülbelül január huszadikáig fog tartani. Karácsony és újév között még egy ülést fog tartani a Ház a további teendők megállapítása végett. Ezen az ülésen fogja a miniszterelnök betérjesztetni a választójogról szóló törvényjavaslatot is. A képviselőház mai ülését délből tízenkét órákor nyitották meg. Az ülés megnyitáskor a munkapárt zajos ovációban részesítette a elnöklő Tisza István grófot. A Ház harmadszori olvasásban elfogadta az appropriációs törvényjavaslatot s a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok szabályozásáról szóló javaslatot. Ezután Láng

Mihály báró és Erosy Péter ismertette a kérvényi bizottság jelentéseit a folygülemllett kérvényekről, ezeket részben a különböző bizottságokhoz utalták, részben elavultság oimén irattárba tették.

Vélemények Kovács Gyula fölmentéséről.

— Tisza ünneplése a Házban. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, december 18.

Az egész Ház a Kovács ügyvel volt ma tele. A munkapárti képviselők egyhanguan megállapítják, hogy az ítélet agitációs fegyver lesz az ellenzék kezében, hogy az ítélet megdöbbenő, szégyenletes, szomorú és rossz hatású és nagyon árt az esküdtzéki intézménynek. Vannak olyanok, akik azt mondják, hogy kár volt ítéletig vinni a dolgot, ki kellett volna kerülni és ki is lehetett volna kerülni.

Egy nagy csoport élén Herczeg Ferenc beszélt az ítéletről.

— Lesújtó ítélet, de nem kell tragikusan felfogni, aki az esküdtzéseket ismeri, tudja, hogyan készülnek az ítéletek.

Werner Gyula ezt mondotta:

— A budapesti esküdtzések nem tegnap tettek a vizsgát, hanem már akkor, amikor a Zsilinszky-fiukat felmentették. Ez alapon lehetett tudni, hogy mi lesz az ítélet. Engem nem lepott meg. Én már voltam esküdték főnöke is, tudom, hogy megy a verdikt hozatal.

Szójka Kálmán jegyző találkozik a folyosón Láng Lajos báróval:

— Borzasztó. Mit szólna hozzá, kegyelmes uram?

Láng Lajos báró nem válaszol. Széles gesztussal int. Ez a válasza.

— Jön Tisza! — mondják, úgy tizenkét óra után...

Tisza István gróf tényleg jön. Ma egy kicsit elkészt.

Dörgő eljenzés fogadja. Sietve megy a terem felé. Kenedi Géza az ajtónál elfogja, egy kis cédulát lobogtat és kér valamit. Tisza átveszi és továbbmegy a jobb folyosón. Szembe jön vele Lukács László miniszterelnök Boda Dezsővel.

— Szervusz! — mondják egyszerre.

Lukács nyomban az ítéletről beszél:

— Lelkemre mondom, én előre tudtam. Nem lepott meg. Nem jelent semmit.

Tisza legyintett a kezével, mintha azt mondaná: nem fontos, nem törődik vele, nem érdekli. És másról beszél. Aztán visszatér a dologra, előbbre mennek és ő kezd az ítéletről beszélni, hangosabban, mint aki akarja is, hogy meghallják.

— Igazán nem lepott meg az ítélet. Előre tudtam, abban a percben, amikor megkezdődött a tárgyalás. Amikor megtettem a tanuvallomásmat és elmentem a tárgyalóteremből, tudtam, hogy ez lesz az ítélet. Lutri az egész. Igen, ez az, az esküdtzéki intézmény, úgy, ahogy van, lutri. Az a kérdés, kinek van nagyobb szerepsége.

Lukács helyeselt. Tisza bement az ülésterembe, hogy megnyissa az ülést. A főbb emberek előresiettek, látszott, hogy előkészítenek valamit. Amikor Tisza megjelent a teremben, Herczeg Ferenc felugrik, éljenezni és tapsolni kezdett. Nyomában a többiek hangosan tapsoltak és éljeneztek:

— Éljen Tisza!

Lehetek vagy negyvenen. Tisza megállt az elnöki asztal előtt és egy kissé meghajtotta magát, aztán leült ugyanazon nyugalommal, mint amikor Kovács Gyula golyója előtt kifeszítette a mellét.

A szerb izgatás.

— A helyzet a Délvidéken. —

Térfiratt tudósítás.

Arad, december 18.

Az újságok hasábjain nap-nap után riasztó, olykor szinte hihetetlen hírek olvashatók az ország déli, szerb lakta vidékeiről. Izgatásról, kémek elfogásáról szólnak ezek a hírek. Egyik munkatársunkat, hogy meggyőződést szerezzünk a helyzetről, elküldöttük a délvidékre, ahol bejárta a nagyobb városokat, ezek környékét és tapasztalatairól a következőkben számol be:

A magyar és német lakosság mindenféle izgatott és telve van bizonytalansággal. A szerb elem föllépése öntelt, támadó, sok helyet fenyegetőző. A falvakban csendőrség, a városokban őrszolgálat tartják fenn a rendet. A déli vidékeken minden ember az eljövendő szerb háborúról beszél. Érdekes mozzanat ebben a kavarodásban az, hogy mindenki a háboru szükségességét hangoztatja.

— Le kell számolni velük, mondta egy közgazgatási tisztviselő, mert már tűrhetetlen, ami itt történik...

Elmondta, hogy éjjeli összejövetelek, tanácskozások, összesugások napirenden vannak, s a szerb lakosság már alig várja, hogy mikor út a leszámolás órája. Meg vannak győződve arról, hogy Péter király diadalmasan kél át a Dunán, s hadai elfoglalják nemcsak a szerb lakta vidéket, hanem egész Magyarországot. Erre vonatkozóan szolgáljon mutatóul az a párbeszéd, amely egy verseci kereskedő és vevője között folyt le:

— Hát ha kiút a háboru, akkor én Budapestre megyek!

— Jó is lesz, mondta a kereskedő, de alighanem tovább fog utazni, mert Péter király elfoglalja Pestet is!

A efféle zöld és éretlen kijelentések szájról-szájra járnak, s különösen a társadalom kevésbé informált, újságot alig olvasó rétegében okoznak nagy izgalmak, amely szinte félelemmel határos. Az illető kereskedő hírközlésében szerb dicsőségről szóló és bőven föleresztett jelentéseket ragasztott ki, mire a magyar- és német társadalom összefogott és bojkottálta a kereskedőt. A bojkottban részt vettek a honvéd tisztek is, akik nemcsak a fegyveres erőt, hanem a magyarságot is imponáló módon képviselik. A kereskedő házigazdája fölmondotta az üzlethelyiséget, így a nagyszerb érzésű izgató keservesen lakol a társadalom sújtó kezétől.

Számtalan ilyen apró, de jellemző mozzanatot lehetne kikapni a nagy kavarodásból. A szerb mozgolódás azonban folyik, hőmpölyög tovább és elkapja az egyes embereket és ragadja, viszi magával előre — egészen az ablakbetörésig. Ami ezen túl van, az már komoly dolog. Az már hűtlenség, amiért a törvény már ki megtorló csapást.

Ez a legérdekesebb része a dolognak. Az izgatás, a bujtoztás és a kémkedés. Erről folytonosan érkeznek hírek, majd cáfolatok. Megbízható helyről szerzett információim szerint lázas kutatás folyik utánuk. Minden nap van letartóztatás. A temesvári katonai börtön megtelt gyanús emberekkel, akikkel a katonai bíróság röviden végez. Informálom elmondta azt is, hogy az elfogottak nagyrésze csak nagyszájú, a szerb fantázia paripáján lovagló szegény ördög, aki annyira ostoba, hogy nem tud kémkedni, még ha akar sem. Harminc ember közül egy a valódi kém, akit aztán kiméletlen szigorúsággal vetnek börtönbe.

Ezek nem magyarországi szerbek, hanem a Dunán alóliak. Van köztük képzett katona, mérnök, szóval intellektuális ember, azonban annyira ügyetlenek, hogy mind hurokra kerül. A lecke bizonyára hatni fog a jövőre.

Hozzájuk sorakozik az izgatók és demagógok serege. Mert seregestől vannak. Sajnos, a falusi népre vetették magukat és aki ismeri a könnyen hevülő fantaszt a szerb parasztot, az nincs kétségben az eredménnyel. Pancsován, Versecen, Temesvárott arról suttognak az emberek, hogy vannak falvak, amelyekben nincs pap, jegyző, tanító, mert csendőrszuronyok között vitték őket az ügyészség börtönébe. A birt annyira beszélik, hogy kell benne valami igaznak lennie. A hatóságok titkolóznak, általánosságokkal vétezik magukat a kérdezősködés ellen. Vagy megtagadják a feleletet, ami már félbeismerés.

Kiegészíti a képet a szerb sebesültek javára való gyűjtés, a mely a magyar és német lakosság szerint hadicélokra szolgálna. Azonban az első nyilvános felzudulás óta óvatosabbak a gyűjtők.

A forrongásnak, izgalomnak megvannak a hiénái is. Élelmes, furfangos emberek járnak a falvakat, a kik mint szerb sebesültek, szabadságharcosok szerepelnek, s vigan „pumpolják” a jóhiszemű szerb parasztokat, a kik nehéz koronákkal sietnek biztosítani érzésheli egységüket a szerencsétlen szerb honfitársakkal. A csendőrség több ilyen élelmes szabadságharcost lefűlelt már, a kikeről kiderült, hogy színét sem látták Szerbiának...

Az izgalom általános. A szerb falvakban komitácit játszanak a gyerekek, az öregek pedig a nagykorcsmában összesugnak bugnak. Egy-egy kolompos beszél kipirult arccal, majd megszólal a tambura és a szerbek kórusban éneklék Petár király indulóját, meg azokat a busongó dalokat, amelyek negyvennyolcban születtek Szenttamás után, amelyek most valahogy kiléptek a feledés sírholtjából...

TÖRVÉNYKEZÉS.

Nyolcezer sommás pör

az aradi járásbírószágon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 18.

Szomoru, letört emberek az utcán, szomorúak, türesek a boltok, szomoru, nehéz év után mintha most stációt tartana az élet, mintha minden megállna egy pillanatra, kihaltak az utcák, minden forgalom megakadt. Nincs, aki vásároljon, alig van, akit vedve a színházba visz, s az emberek kétségbeesve kérdik: meddig tart ez még, hová vezet az út, mi lesz a vég? Egy hely van csak, amelynek forgalma a fekete esztendőben emelkedett: ez az egy hely a törvényszék.

Pör pör után keletkezik s nem makacs adósokról van szó, hanem becsületes, jóhiszemű emberekről, akiket sohasem pöröltek, akik most is fizettek volna: ha lenne miből. Pör-pör után került végrehajtásra s dolgos, munkás emberek vesztik el vagyontárujuk roncseit. A forgalom a törvényszék minden osztályánál emelkedett, de a legfeltűnőbb a növekedés a járásbírószágnál. A múlt évben a négy járásbíró hatezer ügyben ítélkezett. Az 1912. fekete esztendőben ez a szám a harmadával növekedett! az esztendő ugyan még nincs lezárva, de már eddig is nyolcezer sommás pör foglalkoztatta a járásbírókat. A bírók a rendkívüli munkát alig tudják elvégezni.

§ Az aradi póstarabló. Ismeretes, hogy az aradi Karolina-utcai postahivatalba egy év előtt vakmerő rablást követett el Trutia Tódor aradi fényezősegéd. Kévéssel a tett elkövetése után Trutiát Gyulafehérváron elfogták s az aradi törvényszék elé állították, amely egy évi börtönrre

ítélte. A kir. ügyész felebbezése folytán a nagyváradi tábla is foglalkozott az ügygel s megváltoztatva az első bíróság ítéletét Trutia büntetését két és fél évi fegyházra változtatta át. A Kuria most a tábla ítéletét helybenhagyta s így az ítélet jogerőre emelkedett.

Két kicsi nő és egy aradi hadbíró.

— Érdekes kártérítési pör. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 18.

Érdekes baleset ügyében volt ma tárgyalás az aradi járásbírószágon. Sch. aradi építész ellen tett panaszt néhány hét előtt egy ismert katonatiszt, B. hadbíró-százados. A Rákóczi és Hasszinger-utcák sarkán építkezés folyt, amelyet Sch. építész vezetett. Az épülethez szükséges anyagokat a Hasszinger utcában az uttesten helyezték el. Egy őszi délutánon B. hadbíró-százados kerékpáron haladt végig a Hasszinger-utcán és a sok helyet elfoglaló építő-anyagok nemcsak megakadályozták őt utjában, hanem egy elébe kerülő tégladarab, vagy homokbucka felborította gépét. A százados lezuhan és olyan súlyos zúzódásokat szenvedett, hogy hosszabb ideig betegeskedett.

Felgyógyulása után bepanaszolta az építészt és több száz korona gyógykezelési költség, kártérítés megítélését is kérte. A járásbírószág előtt Sch. építész azzal védekezett, hogy a hadbíró százados balesetének nem ő és nem a Hasszinger utcai építkezési anyag az okozója.

— Ugy történt a dolog — magyarázta az építész — hogy B. százados nem haladt az uttest baloldalán és kerékpározás közben nagyon melegen és barátságosan üdvözölt két ismerős leánykát. Amíg a fiatal hölgyeknek szalutált, sőt levett sapkájával integetett is, elvesztette az egyensúlyt és lezuhan a kerékpárról.

A járásbíró kihallgatta a tanúnak bejelentett fiatal leányokat, akik csakugyan azt vallották, hogy B. hadbíró akkor esett le a kerékpárról, amikor őket gyorsan és nagyon hirtelen mozdulattal üdvözölte. A hadbíró ezzel a két tanuval szemben fenntartotta panaszát és annak igazolására, hogy balesetéért az építész terheli a felelősség, bejelentette, hogy a kihágási bíróság már elítélte Sch. építészt azért, mert meg nem engedett helyen rakta le az építési anyagokat. Erre a járásbíró elhalasztotta a tárgyalás folytatását addigra, amíg a kihágási bíróságtól az ügy iratait beszerzi.

Kovács Gyula fölmentése és a sajtó.

Budapestről jelentik: Kovács Gyula fölmentésének komoly körökben semmiféle politikai jelentőséget nem tulajdonítanak. Erre maga a vádlott adott utmutatást, ki az egész tárgyalás során igyekezett bizonyítani, hogy arról, mintha Tiszára lött volna, egyáltalán nem tudott, ilyen szándéka nem volt, sőt ismételtlen bizonyítgatja, milyen boldog volt, mikor megtudta, hogy Tisza sértetlen maradt. Fatális dolog és ugyancsak megingatja az esküdszéki igazságszolgáltatásba vetett hitet, hogy Kovácsnak ez a bizonyítási módja épen az esküdtelnél sikerült neki, de végre is rá nézve ez volt a fontos, mert ezzel érte el, hogy felmentették. Legviasszatasztóbb ezen ügyben az ellenzéki sajtó viselkedése, mely mohón ráveti magát a verdikre és tökélet akar belőle kovácsolni saját céljaira és ha a felmentő verdiknek lehet veszedelmes következménye, az abban keresendő, hogy újabb tápot ad a politikai elvadulásnak, mely közéletünkre már eddig is oly romboló hatással van.

Családi békét földuló névtelen levelek.

— Az aradi főkapitány nyilatkozata. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 18.

Az aradi vasuti üzletvezetőség feljelentésére a budapesti államrendőrség tudvalevően nyomozást indított egy névtelen levél írója személyének kipuhatolására és mint azt megirtuk, a rendőrség munkája ezutal azért vált rendkívül nehézé, mert az anonimus nem hagyta a papírosra a kezenyomatát sem, hanem újságokból kivágott betűket ragasztott egymás mellé, ami abszolút nem nyújthat kiindulási pontot a nyomozásnak. Igen nagy figyelemmel kísérik rendőri körökben az ügy fejleményeit és az aradi rendőrség bünyügyi osztályának vezetője, Green Nándor főkapitány a következő rendkívül érdekes eset elbeszélése kapcsán volt szíves véleményét elmondani erről a nehéz nyomozási problémáról:

— Nem mondom ugyebár semmi újat, mondotta a főkapitány az Aradi Közlöny tudósítójának, hogy a rendőrség majdnem naponta kap névtelen leveleket, amelyeket igen nagy óvatossággal kell fogadnia, mert legtöbbször olyan ügyekbe akarkák a rendőrséget beugratni, amelyek alaptalansága első pillanatra kézenfekvő. Ezért tehát mielőtt névtelen feljelentés alapján bármit is megkezdենék, meggyőződünk az adatok valószínűségéről. Hosszu gyakorlatom arra tanított meg, hogy az ilyen levelek íróit majdnem lehetetlen kikutatni. Az még azonban a kisebbik baj, ha a rendőrséget molesztálják, sokkal súlyosabb és valóságos szerencsétlenség lehet, ha családok életét törekszik földulni az álarcos és gyáva ember, aki munkáját mindaddig folytatni szokta, míg érzi, hogy sarathányó írásainak nyomán valakinek fájdalmat okozhat. Csak egy védelem van ellene: a névtelen levél el nem olvasása és megsemmisítése.

— Az írójuk, mint említettem, — folytatta a főkapitány — ezer eset közül csak egyszer állapítható meg, azonban az bizonyos, hogy az említettem módszer föltétlenül beválk. Körülbelül egy esztendeje — s ez akkor nem került nyilvánosságra, — hogy megjelent nálam több aradi uriember, akiknek családjai barátságos összejöveteleken gyakran találkoztak. Elpanaszolták, hogy rövid időn belül igen sok névtelen levelet kapott mindegyikük és ez írárok tartalma a hölgyekről olyan volt, hogy azt még a kaszárnyában sem lehetne reprodukálni. Megmutattak nekem tíz-tizenöt levelet, valósággal könyörögtek, hogy kutaszam ki az írójukat, mert az életük nyugalma forog kockán. Megállapítottam, hogy valamennyi levél egy forrásból eredhet csak, mert valamennyi boríték egyenlő volt és minden levél szövege újságból kivágott betűkből volt összeröva. Megtudtam állapítani továbbá, hogy a leveleket, mely postai körzetben adták fel és minthogy tudtam, hogy körülbelül 40 levélgyűjtő szekrény veendő további nyomozásnál tekintetbe, arra határoztam el magamat, hogy valamennyi mellé figyelőt állítok és tetten érjük a névtelen rágalmozót. Ez a módszer eredményre vezetett volna, ha kaptam volna 40 olyan intelligens egyént, aki képes lett volna megfigyelni azokat a borítékokat, amelyeknek címzése újságbetűkből áll. Ez nem sikerült. Megpróbálkoztam azzal is, hogy megkerestem azokat az eldobott újságlapokat, amelyekből a kivágott betűk hiányozhatnak és ezért a személygyűjtő telepeken is kutattattam, de nem sikerült megállapítani azt a házat, ahonnan ilyen lapok kikerültek. Próbálkoztunk sok más egyébbel is, minthogy mindez eredménytelen maradt, elhívtam magamhoz az agyonzaklatott aradi urakat és arra kértem, adjanak nekem felhatalmazást, amellyel én elmehessek a posta főnökhöz és megkérhessem, hogy azokat a leveleket, amelyeknek címzése kivágott újságbetűkből áll, ne kézbesíttesse. Megvoltam győződve arról, hogy rövid időn belül megtudja a levélíró, hogy levele else jutott a címzetthez és abbahagyja a vakondok munkát. Aból indultam ki, hogy a névtelen leveleket csak olyan

ember írhatja, aki azok hatását igen közelről meg is figyelheti. Nem csalódtam fellevesemben, mert míg azelőtt naponta három-négy ilyen szennyírat adatott fel az aradi postán, egy hét múlva, hogy a kézbesítés megszűnt, megszűnt a levélírás is.

Egy volt miniszterelnök lemondása.

— Vita a román képviselőházban. —

Távirati tudósítás.

Bukarest, december 18.

A kamara mai ülésén az elnök közölte Karp Péter volt miniszterelnöknek, a konzervatív párt vezérének azt a hivatalosan nem megokolt elhatározását, hogy lemond mandátumáról. Az elnök a bejelentéssel egyidejűleg javasolta, hogy a ház a lemondást ne vegye tudomásul.

Arion képviselő csatlakozik az elnök javaslatához azzal a kijelentéssel, hogy a román parlament és különösen egy konzervatív parlament Karp nélkül, a jelen viszonyok között, amikor bizonytalan, hogy mit hoz a holnap, elképzelhetetlen volna.

Mikleszku dicsérő beszédet mondott Karpról, megjegyezte azonban, hogy mandátumról való lemondásának visszautasítása hipokrizis volna. Karptól a ház nem kívánhatja lemondásának visszavonását.

Kosztineszku volt liberális miniszter ezt mondta: Véleményem szerint a külpolitikának hatást kell gyakorolnia a belpolitikára és el kell némitania nézeteltéréseinket. Talán változott valami a külügyi helyzetben, hogy megint kezdhettük szokott belviszályainkat?

Majoreszku miniszterelnök: A külpolitikában semmi sem változott, a mi az ellenzéknek magatartása megváltoztatására bírhatná. Azt hiszem a kamara egységes akaratának adok kifejezést, ha kijelentem, hogy Karprnak közöttünk kell maradnia. Kiváló férfiúnak bizonyult, a mikor egyedül képviselte pártját a kamarában és kimagasló jelentőségű személyiség marad továbbra is. Remélem, ismét meg fog közöttünk jelenni és meg vagyok győződve, hogy örömmel fogja látni, mily figyelemmel és tisztelettel hallgatjuk szavait.

Take Joneszku belügyminiszter kifejti, hogy a mostani kormánynak kettős irányban kell bevélnie: be kell bizonyítani, hogy a konzervatív párt nehéz ügyekben tudja vezetni az államkormányt és hogy képviselői erkölcsi tekintetben megállhatnak a külföld előtt.

Karp mandátumáról való lemondását ezután valamennyi szavazattal Mikleszku szava ellen nem vették tudomásul, mire a kamara a jövő keddi elnapolja üléseit.

VÁROS ÉS MEGYE.

Segédtsízt — a rendőrbíró helyettese. Szathmáry Béla dr. aradi rendőrbíró előterjesztést intézett a polgármesterhez, kifejtve, hogy a rendőrbírói hivatalban rengeteg a munka, amelyet a községi bírói teendők még növelnek. Kéri a várost, válassza ketté ezt a hivatalt, rendszeresítsen külön községi bírói állást, és adjon a rendőrbíró mellé egy rendőrfogalmazót kisegítő munkaerő-gyanánt. Amíg e reformok meg nem valósulnak, addig is engedje meg Kovács Géza rendőrségdöntésnek, aki az aradi rendőrbíró mellett évekig mint irnok dolgozott, hogy Szathmáryt helyettesítse. A tanács még nem foglalkozott e kérréssel, amely aligha lesz teljesíthető.

Arad város igazoló választmánya holnap délután fél öt órakor ülést tart, hogy a legutóbb megválasztott városi képviselők mandátumát felülvizsgálja és igazolja, valamint, hogy a lemondott virilisták helyére kerülő viriliseket a névjegyzékbe beiktassa.

A Varjassy Lajos-utca burkolása. A törvényhatósági bizottság közgyűlése utasította a tanácsot, hogy a 680 ezer koronás kövezési költségen jóváhagyását be sem várva tegyen előterjesztést a közgyűlésnek a Varjassy Lajos utca burkolására vonatkozólag még pedig keramit, kockakő és aszfalt anyagra külön-külön szeressen be árajánlatot. A tanács január hetedikéi lejáratával kiírta a versenytárgyalást és ennek eredménye után dönt majd a közgyűlés, a burkoló anyagot illetőleg.

Ujra kezdik a háborút?

— Törökország makacskodik. —

Távirati tudósítás.

Bécs, december 18.

A Neues Wiener Tageblatt jelenti:

A londoni béketárgyalásokat itten peszsimisztikusan ítélik meg. A jelek arra mutatnak, hogy Törökország huzni-halasztani akarja a tárgyalásokat, mert időközben nagy csapatokat szállít a csatadzsai vonalra. A balkáni delegátusok higgadtan viselkednek és elvannak tökelve, hogy a tárgyalások halasztását nem tűrik. Drinápoly kérdése a törökök és bolgárok között épolj intranszignens, mint Szkutarié a törökök és montenegróiak között. Nagyon valószínű, hogy a béketárgyalások nem fognak eredménnyel járni és hogy nyomban újra megkezdik a háborút.

London, december 18. A tegnapi békekonferencia után Danev bolgár delegátus egy ujságírónak a következőket mondta:

— Maig tagadtam, hogy a balkáni szövetségben szakadás állott be és most sem akarok mást mondani. A görög delegátusok részt fognak venni a béketárgyaláson s majd találunk módot arra, hogy az ellentéteket kiegyenlítsük. A görög delegátusok valószínűleg utólag fogják a fegyverszünetet aláírni. A balkáni szövetség képviselői csütörtökön délután fogják a föltételeket a török delegátusok elé terjeszteni.

Az ujságírónak arra a megjegyzésére, hogy Danev még tegnap Bulgáriának Drinápoly birtokához való szigorú ragaszkodását említette, a szobor-elnök ezt felelte:

— Tegnap csakugyan ezt mondtam, de ma szeretném, ha mindezt el nem mondottnak tekintené.

Páris, december 18. A *Matin* londoni külön tudósítója jelenti, hogy Danev dr. arra a kérdésre, mit szándékoznak a balkáni szövetségesek tenni, ha a török delegátusok Görögországgal nem hajlandók tárgyalni, ezt válaszolta:

— A háborút közösen folytattuk és közösen fogunk békét kötni. Ha a törökök ragaszkodnak vonakodásukhoz, akkor Csatadzsánál viszonylatjuk egymást. Azt hiszem azonban, hogy a török kormány módosítani fogja delegátusainak adott utasításait.

A török görög flottaharc.

Konstantinápoly, december 18. Az *Alemdar* tudósítást közöl a legutóbbi flottaharcról. A tudósítás szerint a Haireddin Barbarossza török cirkáló mintegy husz ágyugolyó érte, de nem tett kárt benne. E hír hivatalos megerősítése még hiányzik. A török sajtó hangoztatja, hogy a török flotta sikere erősen befolyásolni fogja a londoni tárgyalást.

Atén, december 18. A tengerészeti miniszter napiparancsot adott ki, melyben a görög tengerésznek szerencsét kíván az ellenséges flottán kivírt győzelme alkalmából. Görögország büszke flottájára és hálás vitéz tengerészei iránt.

Atén, december 18. A görög lapok hosszú dicsérő cikkelyeket írnak a görög hadihajók nagy-

szerű viselkedéséről s azt írják, hogy a görög hajók fényesen megállították helyüket, noha fölszerelésük sokkal kisebb volt, mint a török hadihajóké. Hír szerint a Barbarossza és Torgut Sefket basa török hadihajók súlyosan megsérültek.

Konstantinápoly, december 18. Egy külföldi tengerésztiszt, aki az *Imperatul Traján* nevű ideérkezett román gőzösön végigúszta a tegnapi tengeri csatát, ezt beszéli:

Reggel nyolc óra felé a török flotta teljes rendben kiment a Dardanellákból. Kum-Kale erődjétől hat-hét mérföldnyire megállt a nyílt tengeren és a torpedóüzöket és torpedónaszadokat csatarendbe helyezte. A görög flotta Imbrosz szigete mögött tört elő, élén az Averoff páncélosal, melyet a Hydra, Sptsai és Psara páncéloshajók, valamint kilenc torpedóüző követett. A görög hajók hét nyolc mérföldnyire állottak föl a török flottától. A török hajók kezdték meg a tüzelést. Az előtérben álló görög hadihajók tíz perc múlva válaszoltak. A törökök tüzelése igen precíz volt. A török gránátok sűrűn hullottak a görög hajókra, míg a görög lövedékek majd a török hajók előtt, majd mögöttük a tengerbe estek. A harc kilenc órától feltizenegy óráig tartott és annak ideje alatt a török flotta nem változtatta hadállását, míg félórával a harc megkezdése után a görög hajók közül egyik a másik után Imbrosz szigete mögött tűntek el. Csak az Averoff maradt és szüntelenül viszonzta a török hajók igen élénk tüzelését. A kölcsönösen váltott lövések számát ezerre becsülik. Negyed tizenegy óra felé az Averoff megszüntette a tüzelést, míg a törökök még negyed-óráig folytatták, amíg az Averoff eltűnt. Husz perccel a csata vége előtt nyilván egy gránát az Averoff hajót érte, de a szemtanu ezt nem állítja bizonyossággal. Az Averoff eltávozásának mozdulatából nem lehetett megérteni a következtetést. Az Imperatul Traján a csata megkezdése előtt 22-25 görög hajóegységet, kezük a Delphin tenger alatt járt, vett észre Tenedosz előtt összpontosított formációban. A Delphin körüljárta a Trajant, miközben egy görög torpedónaszád átkutatta.

London, december 18. A *Daily Telegraph* jelenti Konstantinápolyból, hogy Janina elesett.

Szofia: Üszkübből, Köprilből, Szalonikiből kereskedők érkeznek ide és kérik a kormányt, hogy ezeket a városokat semmiesetre se engedje át. A szaloniki bolgár kereskedők azzal fenyegetőznek, hogy külföldre vándorolnak ki, ha Szaloniki görög kézen marad.

Konstantinápoly: A belügyi helyzet egy cseppet sem változott, a személyeskedéseket folytatják. A helyzetet általában igen pesszsimisztikusan ítélik meg. A csapatok is elfáradtak már a defenzívában és elvesztették bizalmukat felebbvalóik iránt. A pénzügyi helyzet szintén szomorú. A hivatalnokok fizetését alig tudták kiutalni.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Utolsó estély. A Katolikus Kör ma délután tartotta meg ezidén utolsó felolvasó estjét az ipartestület dísztermében. Az estély iránt a megszokottnál is jóval nagyobb érdeklődés nyilvánult meg és a megjelent, különösen nagy hölgyközönség szorongásig megtöltötte a termet és a karzatokat. A műsort az aradi Máv. dalegyesület nyitotta meg pompásan sikerült énekszámokkal. A jól összetanult dalegyesület karát Szablóczky János dirigálta. A vallás és erkölcs viszonyáról tartott előadást Strommer Viktorin dr. a pannonhalmi bencés tanárképző intézet tanára. A közönség érdeklődéssel fogadta a bencés pap fejtegetéseit, amelyek ismert gondolatmenettel azt bizonyították, hogy vallás nélkül nem lehet erőtlen. Fetter Irén énekét nagy figyelemmel várták és melegen megtapsolták. Szép hangja és gondos előadásmódja általános tetszést keltett. Monay Ferenc dr. aradi plébános ecsetelte ezután a katolikus család ideális életének képét és végül

Lakatos Ottó dr. fejezte be rövid beszéddel az előadások sorozatát.

(*) Az Országos Magyar Iskola-Egyesület aradi fiókja holnap, csütörtökön délután négy órakor tartja rendes közgyűlését Lőcs Rezsőnek, az egyesület elnökének városházán lévő hivatalos helyiségében. Az aradi fiók, amely rövid idő alatt rendkívül széles néprétegekben tudott szimpátiákra szert tenni, ezt a közgyűlési napot is arra használja fel — és ez a súlyos gazdasági helyzetnél fogva különösen figyelemre érdemes, — hogy kényerető gyakorlati célokat valósítson meg. A közgyűlésen ugyanis résztvesznek Szontagh Aranka és nővére, a magyar kézimunka apostolnői, hogy az érdeklődőknek újabb „utakat” jelöljenek meg és megmutassák a módját a kézimunka anyagi értékesítésének. Ezért az elnökség arra kéri mindazokat, akik a tavalyi tanfolyamokon résztvettek, hogy jelenjenek meg holnap délután három órakor Lőcs tanácsonk hivatalos helyiségében és hozzák magukkal kész munkáikat.

Életunt aradi urifü.

— Fényes Andor magára lőtt. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 18.

Előkelő családból való aradi ifju követett el ma késő este öngyilkos kísérletet a szomszédos Pankota községben.

Fényes Andor — Fényes Dezső nyugalmazott villany-gyári igazgató 22 éves fia — ma este kilenc óra után Pankotán lévő lakásán a mellébe lőtt és súlyosan megsebesítette önmagát. Fényes Andort nagyon jól ismeri Arad előkelő fiatalága. Itt végezte el a főreáliskolát, s azután Budapestre ment, mert mérnöki pályára kíváncsi volt. A műegyetemre beiratkozott, azonban nem végezte be tanulmányait.

Hazajött és kijelentette, hogy orvos szeretne lenni. Néhány hónapig a kórházba is bejárt és előtanulmányokat végzett addig is, amíg a gimnáziumi érettségét megszerzi. Később föl hagyott ezzel a gondolattal és elhatározta, hogy katonai pályára lép. Meg is tette az apja a kellő lépéseket a fia érdekében, de azután Fényes Andor elállott ettől a szándékától.

Az idén tavaszkor afrikai utat tett s amikor hazajött, alig ismert rá az apja is: szinte négerszerűvé vált az arca. A korzón élénk fölfigyelmet is keltett az egzotikus arcú fiatalember.

Mivel Fényes Dezső nem érzett hajlamot arra, hogy tanulmányát tovább folytassa, elhatározta az édesapja, hogy hivatalnokot nevel belőle. A jegyzői pályát választották ki a számára és a fiu néhány hónappal ezelőtt a pankotai községben mint jegyzőgyakornok működött. A fiatal ember meglehetősen költséges természetű volt és alkalmasint ez lehet oka végzetes tettének.

Fényes Dezsőt ma este tizenegy órakor verte föl álmából a távirathordó. A sürgönyben értesítették fia tragikus cselekedetéről. A mélyen sujtott apa Kabdebó György dr. aradi orvos társaságában még az éjjel automobilon kiment Pankotára és azonnal gyógykezelés alá vétette. A jobb sorsra érdemes szimpatikus fiatalember és édesapja iránt valószínűleg nagy részvét nyilvánul meg Aradon a szomorú hír hallatára.

* — Az „Aradi Közlöny” igen tisztelt hirdetőihez. Az Aradi Közlöny karácsonykor mint minden évben, az idén is rendkívül tartalmas ünnepi számot fog kiadni. Bár az Aradi Közlöny nagy elterjedtsége révén a legkívülőbb hirdetési orgánus, mégis szükségesnek tartjuk igen tisztelt hirdetőink figyelmét azon körülményre felhívni, hogy a karácsonyi számunkban megjelenő hirdetéseknek különösen nagy eredménye van. Minthogy lapunk karácsonyi számának összeállítása rendkívül nehéz feladatot ró kiadóhivatalunkra, arra

kérjük igen tisztelt hirdetőinket, hogy az ezen lapunkban feladni szándékolt hirdetéseket legkésőbb folyó hó 20-ig hozzánk juttatni sziveskedjenek, hogy azoknak megfelelő elhelyezéséről kellő időben gondoskodhassunk. A hirdetéseket kiadóhivatalunknál, esetleg meghívásra megbízottunk útján adhatják fel. (Telefon 151.) Teljes tisztelettel az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala.

Álarcos rablók Bécsben.

— Kirabolt kereskedő-cég. —

Távirati tudósítás.

Bécs, december 18.

A Neubau-utcában levő Pfeifer-féle kiviteli cég üzleti helyiségébe ma délután egy óra felé három álarcos férfi toppant be, amikor éppen a két üzlettulajdonos, apa és fia tartózkodtak az irodában. A rablók revolvert szegeztek feléjük és rájuk kiáltottak:

— Ha moccanni mernek, meghalnak!

Mialatt az egyik két kezében revolverrel célba vette a tulajdonosokat, a másik kettő a két megrémült ember kezét egy bőrszíjjal guzsba kötötte, valamint a hátán is, majd a földre fektették őket és az íróasztal lábához kötötték. A megkötözöttek moccanni se bírtak, mialatt a rablók felnyitották a pénztárat, amelyben azonban kevés készpénzt találtak. Az egyik, a fiatalabb Pfeifer halántékához illesztette a revolvert és követelte, hogy mondja meg, hol tartják a pénzt. Az megmondotta és így 1200—1400 koro nához jutottak a rablók. Majd, hogy veszedelem nélkül távozzanak, elvágta a telefonkegylő zsinórját, leszedték a csengőket és miután bezárták a tulajdonosokat, eltávoztak. A fiatalabb Pfeifernek végre sikerült fogával feloldani magát a kötelek alól és kiszabadította apját is. Ezután kinyitották az ablakot és segítségért kiáltottak. Mire a segélykiáltásra figyelmező lett közönség a szobába rohant a rablók már messzejártak. A portás egy fiatal embert elrakt fogni, de az öreg Pfeifer kiáltott, hogy nem az. Nyagarányu nyomozást indítottak meg, de eredménytelenül.

SPORT.

+ Ski és hósport a Gainán. Az Aradi Turista Egyesület ski- és hósport szakosztálya a karácsonyi szünet alatt téli kirándulást rendez a Gainára és innen a Biharra. A társaság zöme Aradról indul e hó 24-én délután 4 óra 20 perckor az Acsev. gyorsmotoron. Érkezés Nagyhalma gyra este 8 óra 10 perckor. Itt vacsora és hálás a kaszinó vendéglőben. 25-én reggel 5—6 órakor két csoportban indul a társaság a Gainára: a gyakorlott skilők a gerincuton, a kezdők pedig a Hönigessz féle iparvasuton. Érkezés a Gainára délután 2—3 órakor. Megszállás az Aradi Turista Egyesület menedékházában. 26., 27. és 28-án a kezdők részére ski kurzus a Gaina platóján Szabó György vezetése alatt. 29-én ski-kirándulás a Nagy Biharra és vissza; 30-án Felső Vidrára, 31-én Felső Bulzsdre. Újév napján reggel 8 órakor ski párti vissza Nagyhalma gyra, ahonnan az Acsev. gyorsmotoron este 7 órakor érkezik vissza Aradra a társaság. Költségek motor- és iparvasut, hálás Nagyhalma gyron és a gainai menedékházban, podgyász felhordás, 8 napi ski használattal együtt 20—22 korona. Ski használat nélkül 15 korona. Élelemről mindenki maga gondoskodik. Jelentkezni lehet Szabó György, az Aradi Turista Egyesület ski- és hósport szakosztályának vezetőjére Arad, Lipót utca 11c, Édes Elemér főszolgabírónál Nagyhalma gyron és Schmidt János dr. egyes. igazgatónál Arad, Tököl tér 6. sz. II. em. Az ATE. igazgatósága.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Heti műsor:

Csütörtök: Az ostrom, színmű.

Péntek: Éva, operette. (A címszerepben Diósi Nusi.)

Vasárnap: Délután: A cigány, népszínmű. Este: Éva, operette. (A címszerepben Kállay Jolán.)

* A szinigazgató közlései. Az ostrom. Bernstein Henry világhírű darabja, Az ostrom, tudvalevőleg a múlt heten került színre Aradon. Az előadás hatalmas sikert hozott úgy a darabnak, mint a szereplő színészeknek. A közönség megígérve gyönyörködött Bernstein mesteri színjátékában, a megkapó drámai erővel megcsinált jelenetekben. A nagy sikerre való tekintettel a színház igazgatósága csütörtökre újból műsorra tűzte Az ostromot. — Éva. Lehar gyönyörű operettje, az Éva, amelynek sikerét és érdekességét növelte a kettős szereposztás, pénteken újból színre kerül: a címszerepet ekkor Diósi Nusi játéza.

* Mirakel. (A világszenzáció az Apolló-színházban.) Az aradi Apolló színház nagy művészi eseményre készül. Pénteken bemutatja Mirakel-t, amely tudvalevőleg előbb Reinhardt rendezésében Londonban került színre, aztán Bécsben aratott hatalmas sikert.

* A titkos szerződés. (Politikai dráma az Apolló színházban.) A balkáni háború óta betekintethetünk a diplomácia ördögös műhelyébe, ahol az államok s a nepek sorsát intézik hideg, furlangos agyakkal. Csak most látjuk, hogyan dolgoznak a diplomataink, akiknek kezén milliók élete forog kockán. Mintha a mostani események aktualitását hozná elénk „A titkos szerződés” című dráma is, amelyet ma mutatott be az Apolló-színház. A politika izgalma szövi egymásba az érdekesítő, lebilincselő jeleneteket. A mongol diplomata hazája érdekében mindent elkövet, hogy a titkos szerződést, amelyben testvéreinek sorsa van megpecsételve, megszerezze. Halálmegevető munkát fejt ki, akár egy zsenális, detektív nyomoz, kutat, hogy utat találhasson ahhoz a szekrényhez, ahol a titkos szerződés van elzárva. A szerződést megszerzi, de életével fizeti meg vállalkozását. Az idegizgató cselekményt pompás felvételekben dolgozta fel a filmgyár. 177

* A bányakirály. (Nagy szenzáció az Uránia-ban.) A kizsákmányolás és kapzsiság rettenetes katasztrófáját mutatja be az Uránia nagyszínerű Gaumont képe a Bányakirály mesés kiállításban tárul elénk az izgalmas dráma, melynek az életből merített tárgya a legintenzívebb hatásra van alapítva. Kepfner bányatulajdonos emberi típus, ismerünk akárhány hozzá hasonló lelkiismeretlen spekuláns, aki nem törődve munkásainak életével cinikusán használja ki a kínálkozó legszebb alkalmat. Ez is eladja a bányát, melyről tudja, hogy katasztrófa fenyegeti. A nemesi azonban gyorsan sujt le. Az átadáshoz automobilozó társaságot ugyanakkor éri halálos baleset, mikor a bányában munkáseletet követel az elszabadult rém, a bányavíz. Kepfner életével lakol és a felizgult bányászok bosszúja elől megszabadítja a halál. Mesés kép, melyet meg kell néznie mindenkinek, akit érdekelnek az élet olyan sokszor megismétlődő tragédiái. 175

* Állandó képiállítás Nagy Géza fényképész kapualjában. Műtermi felvételek naponta d. e. fel 9-től d. u. 4-ig. Interieur felvételek saját lakáson, ugyancsak kis kép után Patin, Sepie Aquarel, Pastel nagyítás és egyéb külső felvételek szolid árak mellett eszközöltek Arad, Andrassy-tér 23. sz. Polgári takarékpénztár épületében. Telefon 922.

* Az Athenaeum könyvtár legújabb kötete Meyer: A barát násza. K. 190. Kapható Kerpel László könyvkereskedésében.

* 60 kötet könyv 1 kor. 40 fill.-ért, 180 hangjeggy 2 kor. 40 fill.-ért kaphatók kölcsönzésre Kerpel László kölcsönzőintézetében, Aradon.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — — — — 151
Nyomda	— — — — — 151

HIREK.

Riadalom a Thököly Imre-utcában.

— Aki „bombát” talált. —
— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 18.

Hihetetlen alakokat ölt a nép fantáziájában mindaz a sok hazugság, ami a szerb konfliktussal összefüggően most szóbeszéd tárgya. Azt elmondani, vagy leírni nem lehet, hogy mennyi és milyen zsánerű hírek találhatók hitelt. Egész bizonyos, hogy az emberek kíváncsiak és követelik a legfantasztikusabb meséket, mert különben az idegeik felmondanák a szolgálatot. Ez a beteg állapot olyan, mint az epidémia. Ragadós és fertőző, és akit megérint, azt szintén betegé teszi. Különböző érthetetlen lenne az, ami most Aradon történik. Ma délelőtt a Hal téren cirkáló rendőrhöz titokzatos arccal közeledik Agoston Lajos közművessegéd és két társa. Suttogva, hogy hivatlan meg ne hallja, tudomására adják, hogy a *Thököly Imre utca* 5. számú ház lépcsőbejárataiban egy bomba fekszik, melyet tudomása szerint a szerbek helyeztek ott el, hogy a házat levegőbe röpítsék. A rendőr oda siet és tényleg ágyú lövedéket talál ott. Több kilogram súlyú schrapnell. Ennek csakhamar híre fut és tömeg gyűlik össze a ház előtt.

Megindul a hatósági eljárás, a lövedéket felvizsgálja a városháza. Az izgalom nagy, sőt fokozódik mindaddig, míg ki nem tűnik, hogy a lövedék még a porosz hadjárat idejéből való ágyutölték, mely azonban most már teljesen üres. A rendőrség csakhamar megállapítja azt is, hogy a schrapnell maga Agoston Lajos közművessegéd helyezte el és árulta be a rendőrségnek csak azért, hogy beszéljenek róla. Valamikor egy aradi ház padlásán dolgozott és a golyóbiat ott találta.

Ezeket a bolond idöket alkalmasoknak találta a hatóság félrevezetésére. Megindították ellene az eljárást.

— Az Aradi Közlöny naptárának szétküldése folyamatban van. Az arra jogosult helybeli előfizetők karácsonyig kivétel nélkül megkapják az eddigienél duzsabb tartalmú díszes kivitelű 500 oldalas naptárt, amelyet a lapkihordók turnusokban kézbesítenek. December 19-én, csütörtökön kapják meg a naptárt a Városháza, Deák Ferenc utcában, Forray-utcában, Rákóczi utcában, Hasszinger-utcában, Szent Pál-utcában és a Bocskay-téren lakó előfizetők az Aradi Közlönynek. — Az Aradi Közlöny kiadóhivatala ezúton kéri azon t. előfizetőit, akiknek előfizetési hátralékuk nincs és így naptárra igényt tarthatnak, de azt tévedésből nem kapnak meg, ezen körülményt közöljük az Aradi Közlöny kiadóhivatalával, (Telefon 151.) hol panaszkodhat azonnal elintézésért.

— Ferenc Ferdinánd születésnapja. Bécsből táviratozzák: A legszűkebb családi körben ünnepelte Ferenc Ferdinánd trónörökös ma nyolcvencedik születésnapját. Éjjel a trónörökös kíséretével Münchenbe utazott két napi tartózkodásra, hogy a királyt a régens temetésén képviselje.

— Unitárius istentisztelet Aradon. Az aradi unitáriusok egy évben csak kétszer szoktak istentiszteletet tartani és pedig egyet tavasszal és egyet ősszel. Az őszi istentiszteletet most vasárnap (december 22-én) délelőtt fél tizenkét órakor tartják meg az evangélikusok erre az alkalomra átengedett templomában. Az istentiszteletet, mint eddig, úgy a jelen alkalommal is József Miklós, a budapesti egyházközség esperes-lelkésze végzi, akinek neve és páratlan szónoki képessége országsszerte ismeretes. Az istentisztelet urvacsorával lesz egybekapcsolva. Az esperes a kérések és jelentések elvitelére céljából ugyancsak 22-én délelőtt 10 és 11 óra között áll az illetők rendelkezésére a *Fehér Kereszt* 3. számú szobájában. Más alkalmakkor Pál Miklós gondnok intézkedik. (Mikes Kelemen-u. 38.)

— Károlyi Gyuláné grófné a Vörös Kereszt akciójában. Napról napra összegyűlnek a városháza dísztermében azok a hölgyek, akik bejelentették, hogy részt vesznek a Vörös Kereszt-egyesület által rendezett ápolónői tanfolyamon. Az orvosok előadásait nagy érdeklődéssel hallgatják a lelkesedő nők, akik között Arad mindentársadalmi rétege képviselve van. Az előadók bizonyosságot tesznek arról, hogy ilyen figyelmes, tanulékony hallgatósággal még sohasem találkoztak. Ezzel a mozgalommal kapcsolatosan nagyot halad az a mozgalom is, amelynek megindítója és kezdeményezője báró Urbán Ivánné s amely azt célozza, hogy háboru esetén az Aradra szállított sebesültek élelmiszerekkel kellőleg ellátsanak. A legszélesebb körökben nagy lelkesedést keltett az ötlet, amelyet báró Urbán Ivánné vetett fel: hogy tudniillik szükség esetén minden polgár, aki csak teheti, hozzájárul a szent és humanus célhoz: az egyik egy darabka hussal, a másik néhány kanál levessal, a harmadik pár fillérrel. Így még a legszegényebb polgárnak is mód és alkalom kínálkozik a hazafias jótékonykodás gyakorlására. Az aradi hölgyek közül már igen sokan bejelentették, hogy szükség esetén a gyűjtési akcióban részt vesznek, ma pedig Károlyi Gyula grófné is kijelentette, hogy a mozgalomhoz szívesen csatlakozik.

— Néppárti győzelem. Aranyosmarótról táviratozzák: A Keltz Gyula országgyűlési képviselőnek főispánná történt kinevezésével megüresedett aranyosmaróti választókerületben ma van a választás. Reggel kilenc órakor nyitotta meg a választást Persay Ferenc dr. vármegyei tiszti főügyész. Két jelöltet ajánlottak és pedig Beliczay Pál dr. munkapárti és Bartos János néppárti programmal fellépő jelöltet. A szavazást, amely az állami elemi iskola épületében folyt le, a munkapártiak kezdték meg. Eleinte a munkapárti jelölt vezetett 110 szótöbbséggel. A választási helyiség körül harminc csendőr, egy század gyalogság és egy század lovasság vonult fel. A függetlenségi szavazók tizenkettő felé nagyobb turnusokban járultak az urna elé. A képviselőválasztás este negyed 11 órakor véget ért. Megválasztották Bartos János néppárti jelöltet, aki 1657 szavazatot kapott, míg Beliczay Pál dr. csak 1348 szavazatot kapott. A néppárti képviselők hihetetlen módon terrorizálták a választókat.

Ujabb távirat jelenti: A néppárti képviselők megszállották a kerületet és a papság, valamint a szociálisták támogatásával a végletekig fanatizálták a tömeget. Szmracsányi, Huszár, Haller, Brestyánszki képviselők, a kerület papsága, a népszövetség alkalmazottai rendkívüli terrorizmust fejtettek ki. A választáson számtalan incidens történt, a sötétség beálltával a terrorizmus óriási mértékben növekedett. A munkapárt részéről jelenlevő képviselők sürgős interpellációt intéznek a belügyminiszterhez a helyszínen tapasztaltakról.

— Lukács Bécsben. Budapestről jelentik: Lukács László miniszterelnök holnap Bécsbe utazik. Valószínűleg még holnap kihallgatáson jelenik meg a királynál.

— Zavargás a háboru miatt. Bródiból jelentik: Cehiben a paraszt nép, melyet az oroszbarát agitátorok felbujtottak, tüntetett a háboru és a hadsereg ellen. Bródiból csendőrök mentek ki. Krakóból jelentik: Több községben a paraszt nép között nagy rémület van a háboru miatt. Zavargásoktól tartanak és a nagybirtokosok tömegesen hagyják el vidéki kastélyaikat.

— Tűz a simándi fogyasztási szövetkezetben. A Hangya-szövetkezet simándi fiókjának épületében tegnap tűz támadt és elhamvadt az egész épület. Annyit megállapított a csendőrség, hogy a tűz a szövetkezeti bolt belsejében keletkezett, de az okát még nem tudták kideríteni. A kár tizennyolcezer korona.

— Teleky Tibort nem helyezték gondnokság alá. Lapunk mai számában írtunk Teleky Tibor grófnak az aradi pilótaiskolától való visszahúzódsáról. Ama véleményünknek adtunk kifejezést, hogy Teleky Tibort nem helyezték gondnokság alá, mert annak már nagyobb híre lenne, ha a gondnokság alá helyezés megtörtént volna. Ez a feltevésünk ma valóban bizonyult. Teleky édesapja, legidősebb Teleky Sándor gróf szatmármegyei nagysomkúti földbirtokos ma Asbóth Oszkárnak levelet írt, amelyben jelzi, hogy fia előrehaladott tüdőbajban szenved és több neves budapesti professzor abszolút nyugalmat ajánlott neki. A fiatal gróf rendkívül sajnálja, hogy ilyen körülmények között le kell mondani az aviatikáról.

— Alispánból lapszerkesztő. Lovassy Andor nagyváradi újságíró, a *Szabadság* volt felelős szerkesztője, esztendő előtt bucsút mondott az újságírói pályának s elment Torda-aranyosba vármegyei főjegyzőnek. Lovassy a közigazgatásban is oly hamar bevált, mint a zsurnalisztikában. A legelső tisztujtó közgyűlésen már alispánná választották meg s a legragyogóbb pálya előtt állt. Azt jósoltatták, hogy legközelebb főispán, vagy közigazgatási bíró lesz, esetleg miniszteri tanácsosi ranggal beviszik valamelyik minisztériumba. A ragyogó karrier azonban most összeroppant. Lovassy maga törte ketté. A torda-aranyosiak általános csodálkozására ugyanis bejelentette, hogy lemond az alispáni székről s közhivatalt többé nem vállal, hanem Kolozsvárra költözik s ott nagyobb szabású napilapot alapít. Lovassy marasztalására mindent megtettek, de az alispán kijelentette, hogy elhatározása megmásíthatatlan. Legközelebb már el is hurcolkodik székhelyéről s megkezdí a lapalapítás előkészületeit.

— Bányakatasztrófa. Dortmundból táviratozzák: Az acheni bányában történt robbanás teljesen bedöntött egy tárnát. Délután 2 halottat és 15 sebesültet hoztak felszínre, 25 bányászt nem sikerült megtalálni. Este 8 óráig a katasztrófának 32 halottja és 23 súlyosan sebesült bányásza van.

— Megvagdalt színész. Lembergől táviratozzák: Egy lembergi kávéházban ma Czeizl 19-ik landwehr ezredbeli hadnagy és Voszku színész között szóváltás támadt, mert a színész ittas állapotban szidta a hadsereget. A hadnagy kardot rántott és fejbe vágta a színészt, aki súlyosan megsebesült.

— Visszaküldött aradmegyei kivándorló. Newyorkból jelentik: Az aradmegyei Vadász községről érkezett Newyorkba az Ivernia hajóval a 25 éves Vékás Lajos, hogy barátjához Simon Imréhez utazzék Wadsworthba. Súlyos természetű szívbaj miatt emeltek ellene az orvosok kifogást, aminek alapján a bevándorlókat vizsgáló bíróság kizárta Vékást Amerikából és így a fiatal embert deportálni fogják, hazaküldik a legelső hajóval Európába.

— Adomány a katonáknak. Parec Béla dr. az aradi ügyvédi kamara alelnöke ma 20 koronát küldött kiadóhivatalunkba a behívott tartalékosok számára.

— Egy községi előljáróság fogságban. Egy kis erdélyi község, Nagyekemező elnátarozta, hogy hidat épít a Küküllőn. Ezért az előljáróság két tagját kiküldték, hogy a környékbeli hidak között keressen a falu részére alkalmas hidmodellt. A kiküldöttek a héten Brassóban jártak s javában tanulmányozták az Oltsebesi új vasbetonhidat, amikor egy csendőrs rajtuk ütött, elcsípte a falu oszlopait és hiába minden magyarázás, könyörgés, mint gyanús alakot bekísérte Rakovicára. Ott hamarosan kiderült a háborus aggodalmak elég gyakran ismétlődő tévedése.

— Öngyilkos rendőrtiszt. Békésgyulán Bornhauser Antal 72 éves nyugalmazott rendőrtiszt, az ajtófélfára akasztotta magát és meghalt. Tettének oka ismeretlen.

— Egy aradi tanár találmánya. A „Nyomdaipar Magyarországon” című szaklap egy aradi kereskedelmi iskolai tanárnak — Révész Nándornak — figyelmet keltő találmányáról ír cikket. Révész évek óta foglalkozik azzal, hogy a héber betűket a latin írás alakjának megfelelően átforgalmazza és ezáltal azokat, ha nem is a mindennapi használatra, de speciális esetekben, különösen nyomtatványokban használhatóvá tegye. Révész tanár ezzel a jelentős találmányával egészen új utat tört magának, mert ez ideig hazánkban ilyen betűfajt nem alkalmaztak. Sőt a külföldön se volt még erre példa; ámbar Eckman német tanár már próbálkozott hasonló kísérlettel, de eredménytelenül. Ami a nagy német grafikusnak nem sikerült, azt ügyesen oldotta meg az aradi tanár. Révész Nándor hosszas és eredményes fáradozásait az tenné igazán értékesé, ha az illetékes körök érdeme szerint támogatnák és forgalomba hoznák az új fajta betűket.

— Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak jegyei. Az aradi és csanádi egyesült vasutakon 1913. év január hó 1.ével az alábbi viszonylatokban a következő mérsékelt áru menet-térít jegyek adatnak ki: Arad—Világos és vissza a II. kocii oszt. 2 kor 10 fill., a III. kocii oszt. 1 kor. 30 fill., Arad—Muzska-Magyarad és vissza a II. kocii oszt. 2 kor. 50 fill., a III. kocii oszt. 1 kor. 50 fill., Arad—Pankota és vissza a II. kocii oszt. 2 kor. 50 fill., a III. kocii oszt. 1 kor. 50 fill. Ugyanezen áru menet-térít jegyek adatnak ki Világos, Muzska-Magyarad és Pankota állomásról — Aradra és vissza való utazáshoz.

1. Ezek a menet-térít jegyek a jegyváltás napján és az azt követő napon belül érvényesek. 2. Fenti menet-térít jegyek csak személy- és helyi motorvonatokon érvényesek, gyorsmotor vonatokon, valamint felsőbb kocsiosztályban azonban még ráfizetés mellett sem használhatók. 3. E menet-térít jegyek hosszabb utat érdekes menetdíjak részben való fedezésére nem érvényesek; az utazás félbe nem szakítható, ellenben a visszautazás valamely közbeeső állomásról is megkezdhető. 4. Két 4—10 éves gyermek egy egész menet-térít jeggyel utazhatik. 5. Fél, vagy mérsékelt áru jegy váltására jogosító igazolvány alapján menet-térít jegy nem használható. 6. A menet-térít jegyek átruházása tilos. E tilalom áthágása esetében a menet-térít jegy mint érvénytelen elköszintatik és az ily jeggyel utazók a Magyar Vasúti személydíjszabás (I. rész) 16. §. IV. végrehajtási határozománya szerinti utánfizetésre kötelezettek.

— Cseh tartalékosok tiltatása. Marburgból táviratozzák: Tegnap egy katonai szállítmány érkezett ide és a lakosság élénk ovációt rendezett a katonáknak. A tartalékosok viszonzták a lakosság üdvözlését és az egyik cseh tartalékos lelkesedésében cseh nyelven eljenzett. Az egyik zászlós emiatt kérdőre vonta a tartalékost, aki a polgári életben tanító és megtiltotta neki, hogy cseh nyelven beszéljen. A tartalékos tiltakozott a zászlós viselkedése ellen és azt mondta neki, hogy nem tiltatja meg magának, hogy anyanyelvén eljenezzen. A zászlós jelentést tett a parancsnoknak, aki a tanítót leakarta tartóztatni. Erre a többi tartalékos körülvette a tanítót és nem engedte meg, hogy elvezessék. A katonáknak és a népnek viselkedése olyan fenyegető volt, hogy a parancsnok visszahívta az őrzőket és szabadon bocsátotta a tanítót, mire a vonat tovább ment.

— Kérem a közönséghez. Az e héten várható nagyobb forgalom miatt, kérem mélyen tisztelt vendömet, szíveskedjenek bevásárlásra lehetőleg a délelőtti órákat is felhasználni. Jóllehet karácsonyi tárlatom könnyen áttekinthető és egyes iparcikkek külön csoportokba vannak osztva, személyzetemet is megerősítettem, nemkülönben, minden tárgyon az ár is látható, mindazonáltal kellő időbeosztás a sima és figyelmes kiszolgálást elősegítendő. Kedvező vételt boldog karácsonyhoz kíván Fischer Simon nagyáruháza Arad, Szabadság-tér.

— Modern ékszerek, műtővös tárgyak nász, alkalmi ajándék, dísz tárgyak, evő és ivókészletek ezüstből, világhírű gyártmányú órák szolid árban beszerezhetők Igaz Sándor elsőrangú ékszerésznél Arad, Andrassy-tér, Minorigita-palota. Telefon 321.

— Magyar gavalier Amerikában. A new-yorki Times egy előkelő magyartíalemler iurca amerikai kalandjairól ad hírt. Az amerikai újság szerint Mészáros László, volt huszárhadnagy egy magasrangú magyar állami tisztviselő fia pár hónap előtt érkezett Amerikába, tanulmányutra. Előkelőségeitől egész sereg ajánló levelet vitt magával és mindenütt nagysejere és előzékeny fogadtásban volt része. Egy ideig komoly tanulmányokkal foglalkozott, de aztán a Broadway éjjeli életébe merült, s mulatozásra nem futotta a pénzéből. Mészáros László hét csekket hamisított egy patikus nevére. Letartóztattak és a bíróság három hónapi fogházra ítélte. Büntetésének kitöltése után, most a bevándorlási bizottság kiltította Amerikából és egy német hajóval visszaküldte Európába.

— Az új Schicht naptár ép most jelent meg. E naptárt annak régi barátai ezuttal különös figyelemmel fogják lapozgatni, mert ebben a „Szórakozás” nak szánt könyvecskében a szokott sok érdeklészítő olvasmányon kívül megtalálják az 1911. évi Ceres pályázat díjnyertes „Három kép egy gyári munkás életéből” című elbeszélését is, amely eleven erővel s művészi formában tárja fel a gondot és nélkülözést, amely korunkban az összes élelmiszerek hallatlan megráulása következtében, oly sok vagyontalan családnál mindennapi vendég lett; de ezen elbeszélés végül azt is megmutatja, hogy vannak utak és módok, amelyek segítségével a szűkségből erényt lehet csinálni, sőt még megtakarítani is. Még három közleményt tartalmaz a naptár: „Az öreg Friedel szabó” című rajzot, melyet Bernt Ferdinánd írt, akit a nyájas olvasó már régebbi naptárakból ismer, továbbá a „Miss Maud kerője” című novella, Szomaházy Istvánnak, a kiváló írónak egyik legbájosabb elbeszélése, valamint a „Boldog emberek” című hosszabb elbeszélés, mely a gondos, ésszerűen gazdálkodó háziasszony dicséretét zengi. A naptár ezeken kívül nemcsak az 1912. évi rejtvénypályázat megfejtői között ez évi április hó 20-án megtartott kisorsolás eredményét tartalmazza, hanem közli az 1913. évi 2000 koronás rejtvénypályázatot is, amely összeg 7 fő- és 165 melléknyeremény alakjában kerül kisorsolásra a megfejtők között. A naptár utolsó oldalai a „Naptár-bácsi” részére vannak fenntartva, aki praktikus, kipróbált tanácsokat osztogat, melyeknek a házban, udvarban és kertben, valamint az egészségápolás terén vehetjük hasznát. Minden üzletben, amely Schicht árukat tart, mostantól kezdve ingyen kapható ezen naptár, mely egyébként ezuttal humoros érzékkel megrajzolt címlappal jelent meg.

— Karácsonyi ajándékok sehol sem szerezhetők be olyan előnyösen, mint Kerpel Izsó könyv-, zene- és papírkereskedésében. Raktáron van ott minden ideai ifjúsági írat, képes-könyv-újdonság és minden ideai szépirodalmi termék. Kedvező alkalmi vétel is eszközölhetők, úgy az ifjúsági- és gyermekirodalom, valamint szépirodalmi és díszművekben is. Díszlelőpapír-újdonságok, divatos családi dobozok. Emlékkönyvek, képes levelezőlapok és bélyegalbumok. Töltőtollszárak, karácsonyi és újévi levelezőlapok. Divatos litográfia, préselt és nyomott névjegyek. Az összes hangjegy-újdonságok és antikvár kották nagy raktára. Díszes imakönyvek. Művészi metszetek és olajfestmények kerettel és keret nélkül. Olaj- és akvarell festékek dobozokban. Tentatartók, finom íróalkat és modern írói szerek nagy választéka. Pontos kiszolgálás vidékre is. Telefon 385. sz.

— Nem külső cífraságok, sem hangzatos reklám, hanem a kirakatban levő szebbnél szebb ékszerdarabok és valódi ezüst dísz tárgyak mutatják a t. közönségnek, mily nagyvárosi nívón levő üzlet Geller I. ékszerészé Arad, Andrassy tér 14. sz. (Herman palota), ahol ékszerek, valódi ezüst dísz tárgyak és evőkészletek, valamint a legfinomabb szebborák óriási választékban raktáron tartatnak.

— Értécsítés. Nagydíjű közönséget tisztelettel értesítem, hogy az Atzél Péter-utca 3. szám alatt volt kárpitos és díszítő műtermemet Deák Ferenc-utca 37. (hátsó udvarban) helyeztem át. További szíves támogatást kérek tisztelettel Varga János. 7776

— Szép babák és más játékszerek legolcsóbban Hegedüs Gyula cégnél.

— Karácsonyi díszek (gyönyörű ideai újdonságok) már megérkeztek Kerpel könyvkereskedésébe.

— Törmelék tea, teasütemények, finom minőségű tea rumok Kotányi paprika lerakóban József főherceg ut 3.

— Ha igazán olcsón óhajtja karácsonyi és újévi ajándéktárgyait beszerezni, forduljon Pichler Sándor könyv- és papírkereskedéséhez Arad, Szabadság tér 1. Telefon 308. 7981

— 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást egy eredeti Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla, 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárán Arad, Boros Béni-tér. 7031

— Üzlet áthelyezés miatt rendkívüli lezártított árak Hegedüs Gyula cégnél Arad, Andrassy-tér 15.

— Olvasó közönségünk b. figyelmét felhívjuk Fischer Mór üveg és lámpaárú cégnél mai hirdetésére.

— Ékszervásárlók szíves figyelmét felhívom karácsonyi és újévi ünnepek alkalmából legizlésebb nagyválasztékú aranyáru és briliáns ékszereimre, melyeket feltűnő olcsó árban árusítok. Waldman I. ékszerműves Szabadságtér 14. 7867

— Mielőtt karácsonyi és újévi ajándékát beszerezne, saját érdekébe teszi, ha megtekintti Hirsch Jenő órák és ékszerész cégnél Forray-utcai dusan felszerelt kirakatát, hol feltűnő olcsó árakban gyönyörű tárgyak láthatók. 7869

— Papírfeldolgozó vállalat Ingusz I. és Fia Arad (vár) cs. és kir. katonai fegyház a géperőre berendezett nagybani kalap-, csomagoló-, koszu és cukorka-dobozok gyártását megkezdte. Kérjük előforduló szükségletnél ajánlatainkat kérni.

— Legjobb hegedűhurok és töltőtollszárak Kerpel Izsóknál kaphatók.

— Nagy karácsonyi kiállítás Kerpelnél.

— A legmegbízhatóbbak a Messenger-bogak. Telefon 816.

TARKASÁGOK.

(Vidagos nyelvű gyászjelentés.) Egy családapa a következő jelentést tette egy vidéki hírlapban neje elhunytáról. „A halál anyala végre ma reggel 10 órakor mérges nyilával szíven találta szeretett nőmet, akire már évek óta hiába célzott. Nyolc gyermek és 16 unoka siratják elhunytát.”

Saját magáról nem szól, ami valószínűleg annyit tesz, hogy ő nem siratja.

(Sulyos akadály.) Két kereskedősegédnél hallottuk az utcán ezt a párbeszédet:

— No találtál már alkalmazást?

— Még nem, barátom. Nem tudom, hová hajtsam le fejemet!

— Hát nem mondtam, hogy próbálj szerencsét annál a király-utcai kereskedőnél, aki segédekot keres?

— Ott voltam, de az ablakába ilyen hirdetés van ragasztva: „Mindkét nembeli alkalmazottak felvétetnek!”

— Nos?

— Én, ájadalom, csak egy nembeli vagyok!

(A szerelem.) Egy fiatalember nagyon régen udvarol szíve bálványának, aki mellesleg szíve csinos hozományt is képvisel. A fiú minden alkalmat megragadott, hogy végtelen nagy szerelméről biztosítsa a kisasszonyt. Amikor csak egyedül maradtak, mindig apró szerelmi vallomásokkal rohanta meg. A minap aztán megunt a leány a folytonos ömlengést.

— De kérem — mondta — hagyjon már föl a folytonos vallomással. Maga egészen türelhető fiú volna, ha nem beszélne mindig szerelemről.

A fiatal ur habozás nélkül felelt:

— Kedves kisasszony, legyen a feleségem; csak szám, hogy soha nem hall tőlem azután egyetlen vallomást se.

(A fiú ismeri önmagát.) Egy urházhoz új nevelőt vetnek fel, mert a régi nem volt elég szigorú a fiúval szemben.

NEUMANN M.

uri szabó

es. és kir. udvari és kamarai szállító

férfi-, fiu- és leánykaruha telepe

Arad.

5112

Elősmert legjobb minőségű áruk.
Külön osztály mértékszerinti megrendelésekre.

— Mamuskám, — kérde óvatosan a megregulázandó fiúcska — igaz, hogy az új tanító nagyon szeret a fiuk haját cibálni?

— Oh dehogy, fiam, az csak a rossz gyerekek haját huzza meg!

— Igen szépen kérlek, mamuskám, nyírd le jól a hajamat!

VIDÉK.

Jegyzők értekezlete. Az eleki járás községi jegyzői Mladin Gyula főszolgabíró elnöklése alatt járási értekezletet tartottak, amelyen Róka József pénzügyigazgató az új adótörvényekről, a jegyzők teendőiről az új adókiadás terén tartott előadást, Szokolczay Lajos bírálói ügyész pedig a büntügyi nyomozás kivételes intézkedéseit ismertette meg a jegyzőkkel.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Sztrájk az olasz tőzsdén. *Milánóból* jelentik: Giolotti miniszterelnök a tegnapi kamarai ülésen az olasz tőzsdéket hevesen megtámadta s a gazdasági élet megfertőzőinek nevezte őket. A milánói, turini és genuai tőzsdék emiatt elhatározták, hogy mindaddig *beszüntetik működésüket*, míg elégtételt nem kapnak. Ma délelőtt a tőzsdén semmiféle üzletet nem kötöttek.

— Egy nagy cég pénzzavara. Mint a *Magyar Távirati Iroda* értesül, a *Roheim Károly és Fiai* hetven év óta főnálló cég rohamos hitel-megvonások következtében *zavarba jutott* és hitelezőivel tárgyalást folytat nagyarányú közbányai és utépítő-vállalkozásai finanszírozása végett. A hitelezők a cég ajánlatát jóakarattal kezelik és a háromezer munkást foglalkoztató üzem zavartalan folytatását előmozdítani igyekeznek. A bemutatott vagyonkimutatás szerint a tartozás főösszegét az aktiva fölülhaladja.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, december 18

Készárú.

Amerika 1/2-el magasabb. Kínát, vételkedv gyenge, 10 ezer mm. változatlan.

Határidő.

Déli sárlat 1 óra sárlat

Dura 1913. április 11-76—11-77 11-76—11-77
Koss 1913. április 10-28—10-29 10-27—10-28
Fenger 1913. május 7-50—7-51 7-43—7-49
Jab 1913. április 10-90—10-91 10-93—10-94
Az árak 60 kilonkénti számítva.

Feladó szerkesztő:

Boigár Lajos.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtökön, 1912. december hó 19-én:

A) Berlet.

A) Bérlet.

Az ostrom.

Színhű 3 felvonás: an. Irta: Henry Bernstein. Fordította: Bíró Lajos. Rendező: Szendrey Mihály.

SZEMÉLYEK:

Merital	Szendrey	Kened	Rarmath J.
Georgette	Nógrádi M.	Frappean	Varnai J.
Daniel	Delli Lajos	Gaiacier	Herold
Juelin	Hajdutska	Inas	Glasz Lajos

Kezdete este 8 órakor.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában.

Oránia Magyar Tudományos Színház aradi színapadi

Ma csütörtökön, 1912. december 19-én:

1. Gyakorlatok egy hadihajón. Természetutáni felvétel.
 2. Szepi bácsi Bécsben. Kacagtató vigjáték.
 3. A titkos szerződés. Rendkívül érdekesítő kém dráma 2 felvonásban.
 4. Ágoston mint óras. Kacagtató.
- Előadások kezdete délután 1/6 órától folytatódólagosan este 11 óráig.

URÁNIA

Mozgófénykép színház.

(Háró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma csütörtökön, 1912. december 19-én:

1. Szepi mint botanikus. Humoros.
2. Ártatlanul meggyanúsítva. Dráma.
3. A sárga lepke. Tudományos.
4. Misi állomásfőnök.
5. A banya király. Modern dráma. Két felvonásban.

Előadások délután 1/6 órától kezdve esti fél 12 óráig
A hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni. — Minden előadás katonazenekar játszik.
Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillár.

NYILTÉR.*

Horgony-Syrup. Sarsaparillae
compos.
Vértisztítósz. Üvegje 3.80 és 7.50 kor.

Horgony-Liniment.
Capsti compos.
A Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Fájdalomenyhítő bedörzsölés
meghűlésnél, rheumánál, köszvénynél stb.
Üvegje 80 1.40 2 - kor

Horgony-Vas-Albuminat.
Tinktúra.
Vérzékenységű és sápkórú. — Üvegje 1.40 kor.

Használatuk a legjobb gyógyszerárban vagy közvetlenül
RICHTER dr. az „Arany országnál”-hoz oximzett prágai
(I. Elisabethstrasse 5) gyógyszerárából.

Raktár Magyarországon: TÖRÖK JÓZSEF
gyógyszertár, Budapest. 9301

Ertesítés.

Tisztelettel tudatom, hogy néhai férjem

Daimel Lajos

fűszer-, csemege- és gyarmatáru-üzletét
(Szabadság-tér és Asztalos Sándor-utca
sark) változtatlan cég alatt tovább foly-
tatom.

Kérem üzletfeleinket és a n. é. közön-
séget, hogy a férjem iránt tanúsított párt-
fogással és bizalommal a céget ezután is
megtisztelni sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel

özv. Daimel Lajosné.

7966

Ez nem megy tovább, én lefekszem

és abbahagyok minden munkát. Ennyire sohasem
voltam még meghűlve s a tea, amely máskor min-
dig használt, most nem ér semmit. De ki fog ezért
lefelekedni! Én ilyenkor Fáy-féle valódi szódent
ásványpasztillát szedek, amit gyógyszerárban vagy
drogeriában veszek 1 korona 25 fillért és nálam
mind'g kitűnő hatása volt ennek a szernek.

Karácsonyi és ujévi ajándékok. Brilláns és aranyékszer kü- lönlegességek óriási választékban.

Ezüst disztárgyak és ezüst evőeszkö-
zök nagy raktára. Szivar készletek,
cigaretta tárcák, ezüstbotok. Rend-
kívüli nagy választékban elsőrendű
órák arany, ezüst és acél tok-
ban. Inga órák minden kivitelben.
— Külön helyiségben china ezüst —

**Legjobb áruk rend-
kívüli olcsó árakban.**

Grallert J. és Fia

órák és ékszerész üzlete. 7112
Arad, Andrássy-tér 22. sz.

Üzletáthelyezés miatt, mélyen leszállított árban

kerülnek eladás alá az összes raktáron levő cipő áruk, a „Salamander” cipők kivételével, u. m. a legdivatosabb
alkalmi és utcai cipők, hölgyek és urak részére, gyermek, leány és fiu cipők vízhatlan, vadász-, sár-, hócipők
és lábszárvédők, **továbbá divatjukat multa cipők félárban.**

Weinberger János Arad, Andrássy-tér 20. sz.

Rózsá-napok a drogeriában.

Minden hölgynek,

Aki üzletemet 1913. évi január hó 15-ig látogatásával megtiszteli — tekintet nélkül a bevásárlási összegre — vásárlása mellé díjtalanul egy rendkívül finom illatu számozott

D'Orsay-féle

rózsá-saschet

mellékelek, amely egyuttal nyerevény-jegy is a kirakatomban kiállított értékes tárgyakra.

Mint
alkalmas és izléses
karácsonyi és ujévi ajándékokat van szerencsém ajánlani:

Finom francia és angol illatszereket, egyes üvegek és csinos kasszákban. Uti necessairek. Fésű garnitúrák valódi és utánzatok. Kézápoló (Manicure) készletek. Elefánt csont, gyöngyház, Teknőc, Teknőc utánzat, csont, celuloid és ébenfából. Finom szappanok 3 db egy csinos dobozban, kölni-vizek 3 üveg egy ládikában. Fényképező gépek és hozzávaló felszerelési cikkek stb. stb.

Rendkívül nagy választékban és legolcsóbb áron.

Hánszu Nestor

drogeria és illatszer-üzlete

a „Vörös Kereszt”-hez
Arad, Weitzer János-utca 2. szám.

A kiállított tárgyak sorsolása 1913. év január hó 15-én közjegyző ellenőrzése mellett történik.

Nyereményjegyek a fenti határidőig minden vidéki megrendeléshez is mellékelve lesznek.

Felhívás

Kolb János Gyár-utca 1
üzletét folyó hó 27-én átvom hitelezőit, hogy követeljenek hó 26-ig jelentsék be, mert kezezőket figyelembe nem fogok

Ámont János

8017

Arad, Kapa-utca 4.

Gyönyörű szép és olcsó karácsonyi ajándékok

brillians, platina, arany-
és ezüst tárgyak, kitűnő,
csakis különleges valódi
genfi zsebórák a karácso-
nyi évad és tulzsufolt rak-
tár miatt

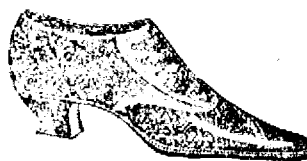
mélyen leszállított áron

Weinberger Ferenc,

ékszerésznél, Arad, Andrassy-tér 20.
Telefon 439.

A legújabb divat,
1912/1913. évi téli
idényre, csak ezen
fajonú cipők.

Kaphatók

KUTÁNYI J. Arad,

Vörösmarty-u. 1. sz.

Telefon szám 335.

Okvetlen

szerezze be cipő-, kalap-, uri divat- és

ruhaszükségletét

Korányi

Jenő nagyruházában. Szabadság-
tér. Meglepő olcsó áruk. Óriási
választék.

441

SC
OL
köz
K
t. vev
gyelmét

karác

bevásárl

rendkívül
elegáns

női táskák

uti készletek,
bőröndök,
pénztárczák,
manikűr és fésű
garnitúrák,
eredeti francia és angol
illatszerek,
játékszerek,
társasjátékok

és más ajándék tárgyakra,
mindenféle háztartási cikkek
nagyválasztékban

Hegedüs Gyula

kefe, pipere, illatszer és bőrdíszművek
kereskedése,

1921

ARAD, Andrassy tér 16. :: Telefon 506.

h H. és Társa iáza Arad.

Dus választék
keztükben.
Fegyházban kötött
harisnyák.

1. Elsőrendű áruinkat ily mélyen leszállított áron még soha nem ajánlottuk nagybecsű látogatását, hogy fentiekről meggyőződhessek.

asio cikkeink:

... K 3-20
... K 1-60
... K -52
... K -56
... K -50
... K -80

1 fillértől kezdve.
óriási nagy raktár.

s a jour kávé 6 sze-
... K 5-

Óriási nagy választék selymekben:

Blousokra alkalmas már ... K 1-50
Foulard selyem 120 cm. dupla széles ruhára, a saisonból
visszamaradt ezeltől 8-10 korona most 4 és 5 korona.
Ezen selymekből mintákat vidékre szívesen küldünk.

Óriási szőrme raktár.

raktár szőnyeg, függöny, ágy- és asztalterítőkben.

7708

alkalom a közelgő karácsonyra!!

elhelyezés miatt az összes raktáron levő üveg, porcellán servi-
űgő és asztali lámpák, valamint chinaezüst és terrakotta disz-
ak gyári beszerzési árban árusítatnak az

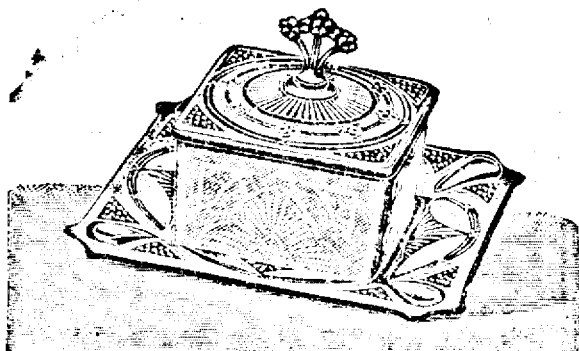
7228

és Porcellán Versenyáruházban

34.

ARAD, WEITZER JANOS ÉS KAZINCZI-UTCA SARKÁN.

TELEFON 934.

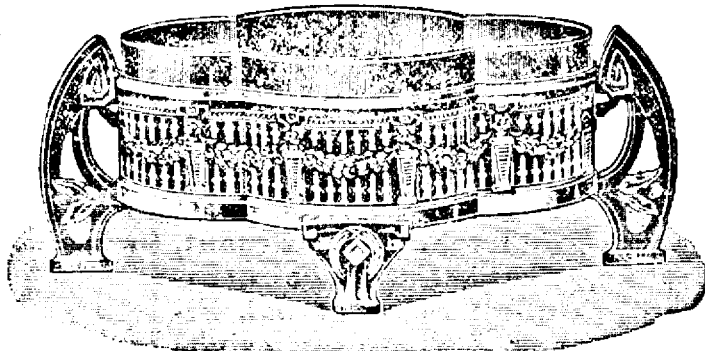

Chinaezüst vajtartó oxidált ezüstöléssel
K. 1-90

ezüstözött, oxidált
teapohár Kor. 1-90
6 személyes tálca
hozzá ezüstözve K.3

Az üzlethelyiség kiadó.

Kompóttal ezüstöléssel, üvegbetéttel
K. 3.-

Villanyerőre berendezett varroda.

A karácsonyi ünnepek közeledtével felhívom a vevő közönség figyelmét villanyerőre
berendezett varrodámra és kész női és gyermekruha áruházamra, ahol legdivatosabb pongyolák, aljak
blusok és gyermekruhák legolcsóbban szerezhetők be.

	Korona		Korona
Double flanel pongyola	8.-	Double flanel bluz	2-80
Divatos posztó reform ruha	14.-	Szővet és posztó bluz	6.-
Szővet reform ruha	16.-	Cloth alsó	3-4-5.-
Elegáns angol alj	7.-	Selyem alsó	9.-

Kosztümök raktáron és mérték után legutolsó divat szerint 24 óra alatt és gyász-
ruhák legpontosabban 4 óra alatt készülnek.

Tisztelettel:

1197

STERN CECILIA.

Knapp Sándor

kelmefestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó intézete

Arad.

Intézet és posta cím: Magyar-utca 26.

Felvételi üzlet: Weitzer- és Kazinczi-u. sarok.

Ruhafestés divatszinekre egész állapotban. Tökéletes ruhatisztítás száraz uton. Gallérok, kézelők gőzmosása és vasalása, tükörfényel hófehérre. Kézimunka, butorszövet és szőrmetisztítás. Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölök.

Legszebb

karácsonyfa - diszek
és gyönyörű

karácsonyi-cukorkák

ugyszintén mindennemű

finom sütemények

nagy választékban kaphatók

Székely Sándor

cukrászdájában

Ferrai-utca, gr. Hunyady pal.

Ugyanott grillás újévi malacok már most megrendelhetők 1 koronától kezdve.

7952

Legalkalmasabb

óra és ékszer
bevásárlási forrás!

A nagy közönség szíves figyelmébe ajánlom Arad, Boros Beni-tér 8. szám alatt levő

óra- és ékszerüzletemet,

hol állandóan dus választékú raktárt tartok mindennemű elsőrendű fali és arany, ezüst zsebrákból ugyszintén legizlésebb ékszerárból szolid olcsó árak mellett. Javításokat gyorsan és lelkiismeretesen, jótállás mellett eszközölök.

Mielőtt karácsonyi ajándékait megvenné, kérem a vevőközönséget győződjék meg üzletem jutányosságáról. Szíves pártfogást kér

Kintzler Zoltán.

Üzletvezető

7834

Markus Ferenc,
művész és ékszerész.

Legolcsóbb és legjobb cipő beszerzési forrás Aradon, Boros Beni-tér 9. szám.

A n. é. közönség szíves figyelmébe ajánlom saját készítményű kész

férfi-, női- és gyermek-cipő raktáramat, hol állandóan dus választékot tartok mindennemű legdivatosabb és legtartósabb cipőkből legolcsóbb árakban. Megrendelések gyorsan és pontosan elkészíttetnek.

5041

Teljes tisztelettel

Czernóczky Imre,
úri- és női cipész.

6 olcsó nap VOJTEK és WEISZ-nál

Tekintettel az általános drágaságra, mely minden irányban a nagyközönség vállaira nehezedik, elhatároztuk, hogy 6

napon át, illetve a karácsonyi ünnepekig minden vevőnk, aki 1 korona vagy azon felüli összegért vásárol

5%

készpénzbeni engedményben részesítjük,

melyet azonnal levonásba is hozunk.

Minden vevőnk ingyen kapja meg a
bájos illatú „rosa centifolia” kártyákat.

Karácsonyra ajánlunk:

lészű és manleure kasetták igen nagy választékban.

Illatszerek:

a leghírnevesebb francia és angol gyárosoktól kimérve és eredeti díszdobozokban, 4 koronától feljebb.

Uj mübutor

és zongora asztalos műhely.

A nagyközönség szíves tudomására hozom, hogy Aradon, Wesselényi-u. 1. sz. alatt egy jól berendezett

7588

mübutor és zongora asztalos műhelyt

nyitottam, hol is támaszkodva e téren szerzett szaktapasztalataimra, médomban áll mindennemű bútorokat, üzlet- és irodai berendezéseket, nemkülönben bármilyen gyártmányú zongorák tisztítását és javítását, ugyszintén intarsia réz- és fábóléteket a legprecízebben, legjutányosabban elvállalni. Szíves pártfogást kérek

Dittrich Albert.

SCHNEIDER MIHÁLY

ANGOL NŐI DIVATTERME

Arad, szabadság-tér 22. sz.

(Színház-épület, I. emelet.)

Készít mindennemű női kosztümöket, aljakat, felöltőket a legújabb divat szerint pontos és izléses kivitelben.

Legújabb divatlappal állandóan szótálok. Az úri hölgyközönség nagyrabecsült pártfogását kéri, kiváló tisztelettel

Schneider Mihály,
angol női szabó.

KARÁCSONYI
OCCASIO!

Legelőszzerűbb ünnepi ajándék

egy teljes öltönyszövet,

melyet már 16 koronától finom tiszta gyapjuból vásárolhat egyedül

Leichner és Fleischer

5701 kizárólagos posztóraktárában

Arad, Szabadság-tér 17. sz. alatt

hol rövid ideig maradékok is kaphatók.

ÉRTESÍTÉS!

Becses tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy a Verbo A. és Fiai cég-től, ahol 32 évig mint üzletvezető és kárpitos működtem, kiléptem és Magyar-

utca 23. szám alatt a mai kor igényeinek megfelelő

kárpitos műhelyt nyitottam,

ahol is Perényi Zsigmond asztalos mesterrel üzleti összeköttetésbe léptem és így abban a kellemes helyzetben vagyunk,

hogy a legegyszerűbbtől a legfinomabb asztalos és kárpitos munkákat elvállaljuk jutányos árakban. Becses pártfogásukat kéri a n. é. közönségtől

Edl Lőrinc és Perényi Zsigmond
bútortelepünk

Magyar-utca 23. sz.

Liba és kacsá tépett toll felpelyh és pelyh

Liba és kacsá tépett toll felpelyh és pelyh. — Minta az ár megjelölésével, ugyancsak a készletben lévő menyegzők is. Ottó címre. Kárpitos utca. Budapest. 6817

5640—1912. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A körös-békényi kir. járásbíró-ságnak, mint telekkönyvi hatóság közönségre teszi, hogy Nika Sándor almási lakos végrehajtónak Far- kas Juon a Nucuj l kiskoru Far- kas Nucuj a Nucuj végrehajtást szenvedő elleni 700 korona tőke- követelés és jár iránti végrehaj- tási ügyében az árverést az aradi kir. törvényszék, illetve a körös- békényi kir. járásbíró-ság területén levő Háromalmás község határá- ban fekvő és a háromalmási 1088. sz. tkvben A. I. 1. sor. 662. hrszám alatti szántóra, melynek 1/2 része már Desko Pávre ir- tott át, egészben 162 korona; az u. o. 1089. számú tkvben A. I. 1. sor 2255. hrsz. a rétre, melynek fele része Desko Juon javára ir- tott át, egészben 172 kor. C 88. és C. 88. sorsz. a. 135 kor. tőke s jár. erejéig bekebelezett követelés, mint ezenel megállapított kikiál- tási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanra Há- romalmás községhezánál 1913. évi február hó 22. napján délelőtti 10 órákor megtartandó nyilvános ár- verésen a fenti megállapított ki- kiáltási ár kétharmadánál ala- csoponyabb áron nem fog eladatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 8383. szám alatt kelt igazság- ügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapir- ban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiál- titott szabályszerű elismervényt át- szolgálatni.

Kir. járásbíró-ság, mint telek- könyvi hatóság.

Körös-békényben, 1912. évi de- cember hó 7. napján.

Magyar s. k.
kir. járásbíró.

6816

Használt ólom
megvételre kerestetik

Holdmézési halgazdaság
fajnemes

hizlalt potykái

állandó elárusítási helye

8002

Aradon HOFFMANN OTTÓ cégnevel

fűszer-, csemegekereskedés

Szabadság-tér 20. sz.

Uj fodrászüzlet!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Aradon, Deák Ferenc-utca 39. szám alatt a Vadászkiút szállodával szemben, a mai kor és a higienia minden igényeit kielégítő, pazar kényelemmel berendezett

fodrásztermet

nyitottam. Felhívom a n. é. közönség becses figyelmét azon körülményre, hogy e téren tapasztalataimat a külföldön és hazánk nagyobb városaiban szereztem, mely tapasztalataimat felhasználva műtermemet hajmosó, villany- szárító gépekkel és villanymaszirozó készülékkel és az eredeti amerikai székekkel a legkényelmesebben ren- deztem be.

Midőn a n. é. közönség b. pártfogásáért esedezem, szives tudomására adom még, hogy műtermem a legnagyobb kényelemmel van berendezve, az árak ugyanolyanok, mint a többi helyi fodrászüzletekben.

Szives pártfogást kér:

Bodrozsán Aurél,

borbély és fodrász.

7826

Egy régi, jóforgalmu

épület és

műlakatos-műhely

azonnal bérbeadó,

vagy esetleg házzal együtt

eladó.

Bővebbet a tulajdonosnénál:

özv. Barti Jánosnénál

Arad, Rákóczi-utca 9. 7599

V. 2054/1. sz. 1912.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közönségre teszi, hogy az aradi kir. járásbíró-ság 1912. V. 2054/1 számú végzése által Ortutay Gyula végrehajtató javára 6000 kor. tőke és járulékal erejéig elren- delt kielégítési végrehajtás alkal- mával bírósággal lefoglalt és 3768 koronára becsült bútorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Luther Márton- utca 2. sz. a. leendő eszközésére 1912. évi december hó 27-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított föltételek sze- rint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1912. évi december hó 12. napján.

Török Dénes,

8004

bíró-sági végrehajtó.

Egy 2 középiskolát végzett, 14 évet betöltött ügyes fiu

nyomdász-tanulónak

felvétetik.

PORCELLÁNHÁZ Eötvös-utca.

Legolcsóbb

8011

bevásárlási forrás

Szabott árak.

üveg-, porcellán- és lámpaárukban.

Telefon 818. sz.

Apró hirdetések.

Ajánlatok hon,

meleket valamely jellege alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettek semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül címszettjük el nem visz, a kiadó hivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

Legtömegesebb virágillat a „Rosa Centifolia”. Üvegje 5-7-50 12-12 kor. Kapható Török Andor és Társa drogeriájában. Andrassy-tér 20. 7992

OKTATÁS.

Női kerek

Ápolására legjobb a Vojtek és Weiss kézfínomítója. III-711

Kereskedelmi szakoktatás.

Felnőttek számára magyar és német gyorsírás, gépirás külön rendszerű gépeken, egyszerű és kettős könyvvitel, levelezési új tanfolyamok január hó 1-én kezdődnek Ziffer Sándor féle írógépvállalattal kapcsolatosan elsőrendű gyakorlati erők vezetése alatt. Együtt és külön nappali és esti tanfolyamok. Mérékelt tardij. Díjtalan állásközvetítés Beiratkozás: Ziffer Sándor írógépvállalatánál, Andrassy-tér 21. I. em. 7991

Ha hull a haja,

használgon magyar haj-perolint Vojtek és Weisstól. III-711

ALKALMAZÁST NYER.

Keresek

egy 18-20 éves fűszeres vagy vegyi áru segédt, január hó 1-15. belépésre. Küldjék ajánlataikat és igényeit Grosz Simon, Vulkán. 7978

ALKALMAZÁST KERES.

Egy

ügyes, fiatal szakács, ajánlkozik nagyobb ur házakba. Tudakozódni lehet jan. 1-ig Rákóczi-u 17. 8022

Hörsphorn férfi

irodaszolgálat, házfelügyelő, pénzbeszedő vagy ehhez hasonló állást keres, jan. 1-re. Cím a kiadóhivatalban. 7974

ÜZLETEK.

Kürtőző

Központi vendéglő százalékra kiadó. 8028

Egy jól

jövedelmező vállalat, betegség miatt olcsón eladó. Érdeklődni lehet a gyorsfutár vállalat irodájában, Zrínyi-utca 1. 80 9

KIADÓ LAKÁS.

Három szobás lakás minden hozzátartozóval jan. 1-re kiadó. Thököly Imre-utca 18. alatt. 7942

Egy butorozott szoba

és több pincehelyiség raktárnak vagy műhelynek azonnal kiadó. Hasszinger-utca 5. sz. 7011

A poloska

teljes kiltása csupán Vojtek és Weiss biztos szerezve érhető el. III-117

VÉTEL ÉS ELADÁS.

A nagyérdemű

vidéki és helybeli közönségnek ajánljuk az Aradi Cipészek Termelő Szövetkezetének saját készítményű férfi, női és gyermekeipőit, amely olcsó áron beszerezhető. Ugyazint mértékutáni rendelések elfogadhatók. Elismert legjobb anyag: alakját nem veszti. Szabadság-tér 14., a „Piros csizmához.” 6591

Pompás,

enyhe, lugmentes igen finom borotváló szappan darabonként 10 fillér, 8 darab legfinomabb mandola szappan 50 fillér, 8 darab legfinomabb tojás olaj szappan 50 fillér, 8 darab pompás illatu virág szappan 50 fillér 6 darab legfinomabb virág illat szappan dobozban 1 kor. Utolérhetetlen finomságu fogkefék darabonként 1 korona és 120, Földes Kelemennél Arad. 1224

Ifjúsági iratok,

képeskönyvek és karácsonyi ajándékok mélyen leszállított árban kaphatók Pichler Sándor könyv-, papir- és írószer kereskedésénél Arad, Szabadság-tér. Telefon 308. 5811

Rum compottio

Jó házi rum előállítás Vojtek és Weisstól. III-711

KÜLÖNFÉLE.

Elvevett

egy 6 hónapos Bernádhegyi kutyája, labai fehérek, hirtelenség, fülei veresek, képe fekete. A megtaláló kereti jutalmát és mellett visszaadni. Berta Titus, Andrassy-tér 3. 8006

Karácsonyi ajándékok

mélyen leszállított árban. Legújabb finom levélpapírok, fénykép és képes lapalbumok, emlékkönyvek, fadizsmű-tárgyak festésre, égetésre, összes festészeti kellékekkel; imakönyvek, karácsonyfadíszek minden árban. Fali dísznap-tárak en gros. Ifjúsági iratok, mesekönyvek főlárban. Krausz Paulin, színház-épület. 4541

India lopercepek

a legmakacsabb fogfájást azonnal megszüntetik, ára 70 fillér. Főraktár Gutori Földes Kelemen gyógyszerháza és vegyészeti laboratóriuma Aradon. 1224

I koronáért

bárki is olyan színűre festi haját a mily színűre akarja. A Margit hajfestő ha tisztán használják feketére fest, ha egy rész vízzel keverik barnára, ha két rész vízzel világos barnára, ha három négy rész vízzel keverik szőkésre fest. A sz n állandó felismerhetetlen lemoshatlan. Gutori Földes Kelemen gyógyszerháza Aradon. 1224

Fűtési időny közlekedéssel

a Herkules fűrés vállalat irodája Kossuth-utca 9. sz. ajánla nagy-közönségnek I. rendű aprított tűzifát 100 kilónként 2 kor. 80 fillérért hazaszállítva, ugyazint egész, esetleg fél waggon rakomány cser-, bük és gyertyánfát kártya len kívüli legolcsóbb árban befuvarozva fűréselve és hasítva. Motoros fűrészeink is házhoz rendelkezhetők. Felvilágosítást készséggel nyújtunk telefonon is 658. sz. 5451

Ha nem jól eszik

a hírója, adjon neki Vojtek és Weiss hírneves állat tápportát. III-711

Taxameteror

Bér-autók
Telefonszám 816
2881
Szolgálat: reggel 6 óráig éjjel 12 óráig
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

Zálogházból

veszek arany-, ezüst- és ékszertárgyakat

Farkas Streicher

Arad, Tököly-ter 1. sz. 7991

Aki rosszul érzi magát,

igyék egy üveg eredeti

Kárpáti-léle

Opheajtót,

mely a legkínzóbb fájdalom-méltúll gyomortisztító házi szer. Isé édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 40 fillér. 12 üveg franco K 4-80. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszerárter 477

ARAD, BOROS BÉNY-TÉR.

Uj himző és előnyomda üzlet!

Értesítjük igen tisztelt ismerőseinket és a nagy hölgyközönséget, hogy Dák Ferenc-utca 33. alatt egy jól berendezett

himző és előnyomdai intézetet

nyitottunk, ahol is hivatkozva a téren való szakismereteinkre módunkban áll legizlésebb színes, fehér és arany műhímzés-eket elkészíteni, ugyazint bármilyen komplikált rajzokat leggyorsabban előállítani.

Elvállalunk teljes keletgyékes legrövidebb idő alatt elkészítésére. 7474

Szíves pártfogást kérünk

Wirtschafter Testvérek.

Pénz

— a krízis dacára — első helyen való betáblázás mellett azonnal kapható.

Cím: hitelkeresőknek (nem ügy-nököknek) a kiadóhivatalban. 8018

26857—1912. kh. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. belügyminiszter ur-nak 192000—1912. száma körrendelete alapján közhírré teszem, hogy azok a védőkezesek sem vándorolhatnak ki, akik már az 1909. II. törvénycikk 2. §-ának b. pontja alapján adott engedély birtokában vannak.

Arad, 1912. évi december hó hó 11-én.

Green, s. k.
h. főkapitány.

ad. 5639—1912. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A körösbökönyi kir. járásbíró-ság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Codrul takaré- és hitelintézet végrehajtónak Farkas Joon a Nucuj háromalmás lakos végrehajtást szenvedő elleni 260 korona tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében, az árverést az aradi kir. törvény-szék, illetve a körösbökönyi kir. járásbíró-ság területén lévő három-almás község határában fekvő és háromalmás 253. sz. tjkben A. I. 1., 3., 4. sor 278 hrsz. ház-as bel-sőségből 949. és 1452. hrsz. a szántóból végrehajtást szenvedett 1/2 részére 559 koronában; az u. o. 268. sz. tjkben A. I. 2. és 4. sor 674. hrsz. a rétből és 1542. hrsz. alatti szántóból végrehajtást szenvedettnek 1/2 rész jutalékára 135 kor., mint ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelt és hogy a fentebb megjelölt ingatlanra Háromalmás község házá-nál 1913 évi február hó 27. napján délelőtti 10 órákor megtartandó nyilvános árverésen a fenti megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem fog eladatni.

Árverezni szándékozik tartoz-nak az ingatlanok becsárának 10 százalékat bánatpénzül készpénz-be, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazság-gy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírokban a ki-küldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előle-ges elhelyezéséről kiállított szabá-ly-szerű elismervényt átszolgáltatni. Körösbökény, 1912. évi decem-ber hó 5. napján.

Kir. járásbíró-ság, mint tkvi hatóság.

Szűcsy s. k.
kir. járásbíró.

Nyomtatványok

színes kivitelben készülnek az Aradi nyomda r. t.-nél.

FISCHER SIMON

Nagyáruháza a Szabadság-téren!

Kérelem a közönséghez

Az e héten várható nagyobb forgalom miatt kérem
mélyen tisztelt vevőimet, sziveskedjenek bevásár-
lásra lehetőleg

a délelőtti órákat

is felhasználni. — Jóllehet karácsonyi tárlatom köny-
nyen áttekinthető és az egyes árucikkek külön cso-
portokba vannak osztva, személyzetemet is megerő-
sítettem, nemkülönben minden tárgyon az ár is
látható mindazonáltal kellő időbeosztás a

sima és figyelmes

kiszolgálást elősegitené.

1781

Kedvező vételt, boldog karácsonyhoz kíván

Fischer Simon nagy áruháza, Arad, Szabadság-tér.